

Är Turkiet en revisionistisk stat?

En kvalitativ fallstudie av 20 år med Erdoğan och AKP

LUNDS
UNIVERSITET

“The islands you occupy do not bind us, we will do what is necessary when the time comes. As we say, we can come suddenly one night.”

- President Recep Tayyip Erdoğan, september 2022

Abstract

Revisionism is a widespread phenomenon in international relations – it questions why and how states grow dissatisfied with the international order and seek to pursue their broader interests. Since Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) took power in 2002, Türkiye has gained significant self-confidence. Building upon that notion, questions concerning Türkiye's revisionist tendencies have been raised. On the other hand, few studies have examined whether Türkiye can be labeled a revisionist state, by adopting a theoretical concept. This case study aims to understand the Foreign Policy during the rule of AKP to determine if Türkiye is a revisionist state. By adopting a realist, liberal and constructivist approach, this thesis will examine AKP's Foreign Policy and explain the origins of its revisionism. Throughout this thesis, it becomes apparent that Türkiye can be seen as a “*selective revisionist*”. Although Türkiye defends the existing liberal international order to some extent, the study demonstrates that Türkiye aims to alter the regional and international order, but not necessarily overthrow them. Türkiye's revisionism appears to reflect its desire to retake a leadership position in international affairs based on its sentimental relationship to the Ottoman Empire's golden age and suggestions for a more "just" international order.

Nyckelord: Turkiet, Revisionism, Status Quo, Utrikespolitik, Internationella Relationer, Realism, Liberalism, Konstruktivism, Fallstudie

Antal ord: 9900

Förkortningar

Nato	North Atlantic Treaty Organization
FN	Förenta nationerna
EU	Europeiska unionen
AKP	Rättvise- och utvecklingspartiet
MFA	Republic of Türkiye Ministry of Foreign Affairs
YPG	Yekîneyên Parastina Gel (People's Defense Units)
SDF	Syrian Democratic Forces
G7	Group of Seven
G20	Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställning.....	2
1.2	Vad är den internationella ordningen?	2
1.3	Bakgrund	4
1.4	Avgränsning	5
1.5	Tidigare forskning	5
2	Teoretiska utgångspunkter	7
2.1	Internationella relationer och utrikespolitik	7
2.2	Revisionism.....	8
2.3	Teori	9
2.3.1	Realism.....	9
2.3.2	Liberalism.....	9
2.3.3	Konstruktivism	10
3	Metod och material	11
3.1	Fallstudie	11
3.1.1	Metodologiska överväganden	12
3.2	Material och källkritik.....	13
4	Analys	14
4.1	Revisionism i beskrivande termer	14
4.2	Revisionism i förklarande termer	17
4.2.1	Realismens förklaringar	17
4.2.2	Liberalismens förklaringar	20
4.2.3	Konstruktivismens förklaringar.....	22
5	Resultat	25
6	Avslutning	26
7	Referenser	29

1 Inledning

Den internationella ordningen uppvisar olika kvaliteter över tid, och fastän aktörer drar nytta av den existerande ordningen vore det oklokt att tro att alla stater är lika tillfredsställda med denna. Alltsedan USA:s minskande maktställning och det unipolära systemets fall efter Sovjetunionens sammanbrott, har frågan om det växande antalet missnöjda stater blivit alltmer angelägen (Krickovic 2021). Under 2000-talet kan revisionism därför anses som en katalysator inom internationella konflikter (Bekić 2021), där globala maktskiften utgör ett viktigt debattämne inom samtida politik (Kutlay – Öniş 2021a). Revisionism i allmän benämning, härrör från ett missnöje med rådande regler, normer och institutioner inom befintlig internationell ordning (He et al. 2020). I en värld där den internationella ordningen ifrågasätts alltmer, och allt fler stater uppvisar ett revisionistiskt agerande, är det av intresse att närmare undersöka detta fenomen. Flera stater har dels antagit en självsäkrare utrikespolitik där man uttrycker ökat missnöje med den internationella ordningen, dels utmanat etablerade normer och institutioner, genom ord och handling (Krickovic 2021).

Sedan kalla krigets slut har Turkiets politiska, ekonomiska och militära vikt ökat. Landet har dessutom blivit en alltmer oberoende aktör på den internationella arenan. I takt med landets ökade oberoende, och därmed ökande självförtroende, har President Recep Tayyip Erdoğan återkommande kritiserat den nuvarande internationella ordningen (Alaranta 2020). Den utrikespolitik Turkiet bedriver går många gånger stick i stäv med rådande internationell ordning och landet betonar sin betydelse till att skapa en ny internationell ordning. Denna utrikespolitik står ofta i kontrast till hur övriga stater, främst landets Nato-allierade, länge betraktat landet. I denna syn anses Turkiet som en liberal, sekulär stat förankrad i Nato, agerande i linje med västerländska intressen. Sedan Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) kom till makten 2002 har landets intressesfär däremot sträckt sig över flera regioner i Turkiets närområde. Avsikten är att värna turkar och närbesläktade gruppers intressen, såsom sunnimuslimer från det förgångna Ottomanska rikets rymd (Bekić 2021). Detta har resulterat i påståenden om att Turkiet agerar revisionistiskt i sin utrikespolitik – en utrikespolitik som återspeglar missnöje och utmanade av rådande regler, normer och institutioner. Stater som har regionala ambitioner eller rentav stormaktsambitioner, ofta med “fantomkänslor” efter förgångna imperium, tycker sig känna hur den unipolära världen med USA:s globala ledarskap försvagas. Det maktvakuum man vädrar, leder till att hot och våld används i allt högre utsträckning för att ändra *status quo* till dess fördel (ibid).

1.1 Syfte och frågeställning

Traditionellt betraktas Turkiet som en lojal och västallierad stat, vars utrikespolitiska aktivism framstått som försiktig (Kutlay – Öniş 2021a, 2017). Turkiet har emellertid sedan AKP kom till makten 2002 pendlat mellan hård och mjuk maktutövning Turkisk utrikespolitik är ett välstuderat fenomen, med varken brist på teoretiska eller analytiska ramverk (Tziarras 2022). Däremot existerar varierande slutsatser beroende teoretiska utgångspunkter. Att en europeisk och amerikansk politisk elit hävdar att Turkiet agerar revisionistiskt går inte att undkomma (Yavuz 2022; Dursun-Özkanca 2022). Dock finns få analyser gjorda som grundas i en revisionistisk begreppsbyggnad. Revisionism som fenomen har likaså understuderats teoretiskt och empiriskt inom internationella relationer (IR) (He et. al. 2021; Behraves 2018).

Studiens pussel grundas i denna kunskapslucka och ämnar undersöka ifall Turkiet kan klassificeras som en revisionistisk stat. Syftet är att ge läsaren en övergripande bild av en del av utrikespolitiken som kan betraktas som ett uttryck för revisionism. Vidare ska studien ge en större förståelse för bakomliggande förklaringsfaktorer. Bilden är givetvis komplex, och för att bringa mer ordning och underlätta förståelsen, används tre teoretiska glasögon.

Studiens första frågeställning är deskriptiv, och avser att beskriva den utrikespolitik AKP bedrivit som skulle kunna klassificeras som revisionistisk.

- *På vilket sätt skulle Turkiet kunna betraktas som en revisionistisk stat?*

Studiens andra frågeställningen är analytisk, och avser att förklara den förda utrikespolitiken, utifrån utvalda teorier.

- *Hur kan den förda utrikespolitiken i så fall förklaras?*

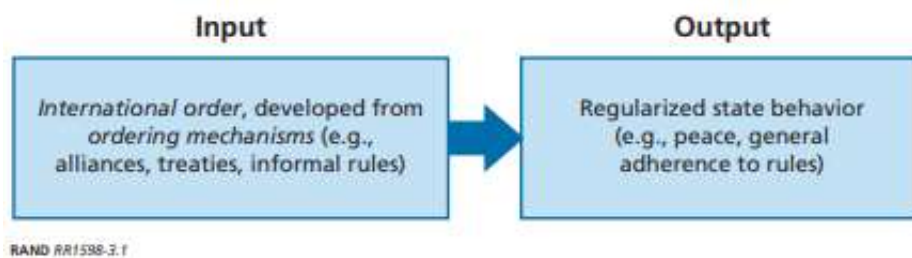
Hur Turkiet väljer att agera är av stor vikt för omvärlden, detta då den internationella ordningen genomgår en stor förändring. Turkiet har Natos näst största militär och är ett av de största militärmaskinerierna i Mellanöstern (Turak 2022; globalfirepower 2022). Även ur ett svenskt perspektiv är Turkiet av särskilt intresse, då landet innehar en betydande roll i Sveriges eventuella Nato-anslutning.

1.2 Vad är den internationella ordningen?

För att bringa en ökad förståelse för studiens undersökning, definieras initialt innebörden av den internationella ordningen. Det mest eminenta bidraget inom IR gör Hedley Bull (1977): “a pattern of activity between and among states that sustains the basic goals of the society of states, which include: (1) preservation of the system and society of states itself, (2) maintaining the independence or external

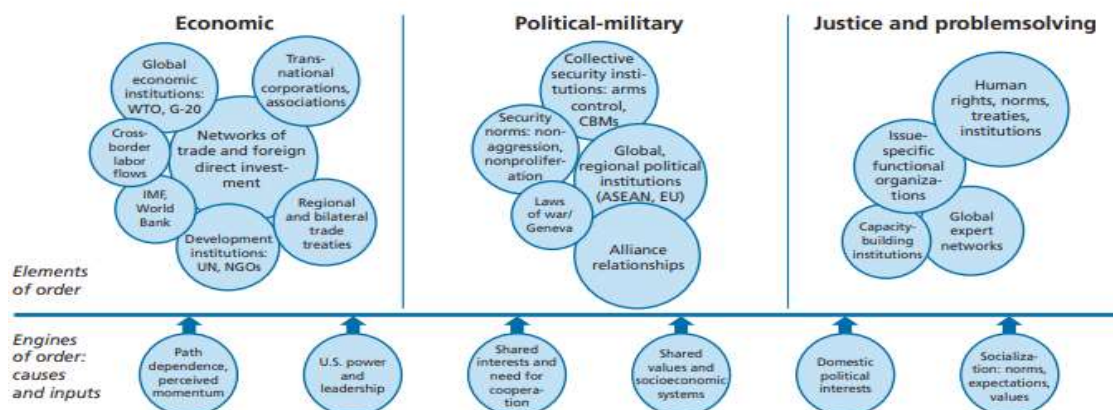
sovereignty of individual states, (3) preserving peace, in terms of the absence of war, (4) general goals of social life (limitation of violence, keeping promise, stability of possession)” (s. 16-18). Ordningen betraktas som spelregler (seder, normer och institutioner) inom en viss hierarki, vilka sprider och befäster gemensamma förväntningar och ageranden om vad som utgör staters legitima beteende inom internationell politik (Mazarr et al. 2016). I efterdyningarna av andra världskriget har dessutom den liberala internationella ordningen varit omdiskuterat inom IR, med USA som dess förespråkare (Wright 2018). Den internationella ordningen ska däremot inte förstås som att den är statisk över tid. Diskursen om den dominerande liberala internationella ordningen, ger lätt ett sådant intryck. Dessutom kan regionala ordningar identifieras som kritiska komponenter av den internationella ordningen (Cooley – Nexon 2020; Maull 2018). Exempel illustreras nedan.

Schematic Understanding of the Role of International Order

Figur 1.1. Schematic Understanding of the Role of International Order (Mazarr et al. 2016)

Elements and Engines of the Liberal International Order

NOTE: Elements include relationships, patterns, networks, norms, values and beliefs, institutions, organizations, and treaties, among others. The “liberal” elements of the order exist across all three components. ASEAN = Association of Southeast Asian Nations; CBM = confidence-building measure; EU = European Union; G-20 = Group of 20; IMF = International Monetary Fund; NGO = nongovernmental organization.

RAND RR1598-2.2

Figur 1.2. Elements and Engines of the Liberal International Order (2016).

Figur 1.1 & 1.2 har fått godkännande att användas av upphovshavaren.

1.3 Bakgrund

Den historiska kontexten utgör en central del för studien. Följaktligen behövs en förståelse för att Turkiets nutida beslut och problem rotas i det Ottomanska rikets kvarlevor (Özerdem - Whiting 2019). Historiskt regerade den islamiska stormakten i sexhundra år, med en ekonomisk och militär makt som sträckte sig från Anatolien i Asien till Sydöstra Europa, Mellanöstern och Nordafrika (NE u.å.). Imperiet föll efter första världskrigets nederlag, och avvecklades genom fördragen: ”Treaty of Sévres” (1920), följt av ”Treaty of Lausanne” (1923) och gav upphov till Republiken Turkiet (History 2017). Nationens förste president, Mustafa Kemal Atatürk, var fast besluten om att ideal om en sekulär, västorienterad, modern republik skulle leda Turkiet ur den förlorade sidans nederlag (Yilmaz 2021). Med grund i det föregående växte *Kemalismen* fram: en nationell moderniseringsideologi om att återuppbygga Turkiet skilt från dess Ottomanska och religiösa förflutna. Trots att militanta och politiska angelägenheter skulle åtskiljas, innebar Turkiets nya konstitution att militären betraktades som ”the guardian of its ideals” (Atatürk, /2:303 se Önen 2020) och därmed garanten för Kemalismen (Capezza 2009). Atatürks vision om den sekulära republiken vilade även på drömmen att återskapa stormaktsstatusen och med en uppsättning västerländska standarder, konkurrera med europeiska rivaler (Cagaptay 2012).

Trots en simplificering, skildras den turkiska utrikespolitiken innan AKP:s styre som ”pro-västerländsk”, ”moralisk”, ”responsiv” och ”formalistisk” (Aral 2015, 2022). Landets utrikespolitik speglade en anpassning och ett förhållningsätt till den internationella ordningens befintliga institutionella och ideologiska grunder — bevarandet av *status quo*. Detta med grund i Kemalismens principer inskrivna i konstitutionen: republikanism, nationalism, populism, sekulärism, statism och revolutionism-reformism (Kili 1980, s. 387). Den Kemalistiska utrikespolitiken förespråkade rätten till självständighet, jämlika förutsättningar och välstånd för världens nationer. Den genomsyrades av antiimperialism¹ och antiirredentism², vilket återspeglades i Atatürks doktrin ”peace at home and peace abroad” (ibid., s. 401) och institutionell delaktighet.³ Däremot går inte att förbise Turkiets invasion av Cypern 1974 (Svenska FN-förbundet 2022), som frångick Kemalismen.

¹ Motsats till imperialism: ”utrikespolitik som är inriktad på behärskning av områden (långt) utan-för de egna gränserna” (SAOB).

² Motsats till irredentism: ”strävan inom nation att införliva närliggande områden med befolkning av samma slag som i nationen” (SAOB).

³ Turkiet tillhör de länder vilka grundade FN, OSSE och OECD 1945. Medlemsstat i Nato 1952, Europarådet 1949, europeiska ekonomiska gemenskapen 1963 för att ange några exempel (NE u.å.).

1.4 Avgränsning

Denna studie avgränsas till att behandla Turkiets utrikespolitik mellan åren 2002 och 2022, då AKP innehaft den styrande makten. Förutom ovan kortfattat beskrivna historiska trender, tar studien inte hänsyn till utrikespolitiska ageranden som föregått denna period. Den valda tidsramen anses mest vital med tanke på dess brott med Kemalismen. Med studiens tids- och utrymmesbegränsning tillåts dessutom inte en analys av alla skeenden, eftersom det skulle bli ett allt för omfattande arbete. Därmed kommer läsaren möta ett urval av den turkiska utrikespolitiken som kan klassificeras såsom uttryck för revisionism, där endast delförklaringar kan appliceras.

1.5 Tidigare forskning

Det råder en allt större konsensus inom IR att den internationella ordningen befinner sig i en övergångsfas, som utmärks av revisionism och denna har fått en ökad uppmärksamhet bland forskare (Kubicek 2022). Samtida forskning har fokuserat på att avgöra ifall Kina (Huiyuan 2009; Johnston 2003; Buzan 2010), Ryssland (Krickovic 2022; Charalambides 2022) eller USA (He et al. 2021; Shambaugh 2001) kan klassificeras som revisionistiska stater, utifrån ländernas utrikespolitiska mål, retorik och agerande. Exempelvis har Ryssland betraktats som en ”fullständig revisionistisk makt” (Frakas 2015), som försöker underminera den USA-ledda internationella (liberala) ordningen (McFaul 2021). USA betraktas likaså som den verkliga revisionistiska makten, grundat i flertalet exempel på hur man kör över internationella institutioner, normer och regler (Lukin 2014; Schweller 2015). Däremot dras motstridiga slutsatser då det inte råder konsensus kring vad som utgör eller identifierar revisionism (DiDicco – Sanchez 2021).

Som tidigare nämnts är studier av Turkiet utifrån ett revisionistiskt perspektiv mindre förekommande. Janko Bekić (2021) presenterar dock i sin artikel *Revisionism as a characteristic of authoritarian ex-empires: a case study of Turkish neo-Ottomanism (1990-2020)* hur Turkiets karaktärsdrag av neo-Ottomanism⁴ format landet från en mjuk till en hård makt utifrån konstruktivismen, vilket resulterat i Turkiets militära intervention i Syrien. Bekić drar slutsatsen att auktoritära regimer som utmärks av imperialistisk nostalgi och visioner om storhet tenderar att anta en aggressiv form av revisionism. Vidare sammanställer Toni Alaranta (2020) i *artikeln Turkey and the post-pandemic world: what kind of revisionism?* att konsekvensen av världens pandemihantering och distribution av

⁴ Tanasković (2010) definierar Neo-Ottomanism som: “a philosophy of history, a civilization paradigm, and a major worldview characteristic of the modern Turkish nation... Neo-Ottomanism is a reflection of the imperceptible nostalgia of a great historical nation, dissatisfied with its position and role in the world now.”

vaccin, inneburit en ökning kring narrativ hos den turkiska politiska eliten gällande den problematiska karaktären av den liberala internationella ordningen. I den post-pandemiska världen konstateras att Turkiet allt mindre försvarar den befintliga internationella ordningen och uttrycker missnöje med denna: revisionism. Fortsättningsvis undersöker Tziarra (2022) i sin bok AKP:s föränderliga utrikespolitik i Mellanöstern och Östra Medelhavet mot ett mer självsäkert och revisionistiskt paradigm, utifrån ett neoklassiskt-realistiskt perspektiv med fokus på idémässiga faktorer. Slutligen, gällande turkisk utrikespolitik under AKP har dessutom otaliga böcker och artiklar producerats från en bred akademisk och teoretisk bakgrund, som många gånger fokuserar på dess stora förändringar.

2 Teoretiska utgångspunkter

Nedan följer en kort presentation av IR och utrikespolitik. Därefter presenteras *revisionism* mer ingående utifrån studiens syfte. Då det heller inte finns en given teori som förklarar dess ursprung eller drivkrafter (DiCicco – M. Sanchez 2021) används realismens, liberalismens och konstruktivismens teoretiska glasögon. Eftersom teorierna innehar avsevärt olika antaganden om internationella relationer anses dessa komplettera varandra, för att konstruera en mer heltäckande bild. Studien är följaktligen teorianvändande, eftersom redan existerande teorier appliceras på empiriskt material (Esaiasson et al. 2017, s. 42–43). Huvudsyftet är inte att testa teorierna, utan att använda dem som utgångspunkt för analysen av AKP:s utrikespolitik. Inom respektive teori finns även undergrupper med olika tolkningar om världen (McGlinchey et al. 2017). En mer djupgående förklaring av interna motsättningar hade varit av intresse, men studiens omfattning tillåter endast teoriernas centrala aspekter.

2.1 Internationella relationer och utrikespolitik

Inom studiet av IR eftersträvas att förklara och förstå mönster i relationen mellan olika aktörer (stater, organisationer med mera) och skeenden inom det internationella systemet⁵ (Gustavsson – Tallberg 2021, s. 33–35). I studiet av utrikespolitik undersöks den enskilda statens politik mot dess omvärld (Gustavsson 2021, s. 313–315).

⁵ ”The international system reflects all aspects of economic, political, social, cultural, ecological, and other forms of interaction that exist among states” (Mazarr et al. 2016)

2.2 Revisionism

Revisionism som begrepp har länge diskuterats inom IR, och härleds till E. H. Carr (1939) beskrivning av "status quo" och "revisionistiska" stater inom internationell politik. I Carrs klassiska verk *Twenty Years's Crisis* gjordes distinktionen "fundamental divergences of interest between between nations desirous of maintaining the status quo and nations desirous of changing it." (2001, s. 53). Trots en fortsatt vetenskaplig fascination för kampen mellan internationell och regional ordning, återfinns ännu ingen konsensusdefinition (He et al., 2021; DiCicco – Sanchez 2021). Den omstridda debatten har däremot inte stoppat forskare att försöka förstå och belysa revisionistiska staters ambitioner. Forskningen har ägnat ett intresse åt att belysa utrikespolitiska beteenden hos stater, vars preferenser och övertygelser tycks vara i strid med regional eller internationell ordning (Behravesch 2018).

Revisionism utgår från ett antal antaganden om internationell politik. För det första existerar en internationell ordning (och regionala). För det andra existerar stater som är nöjda med rådande ordning (status quo), och/ eller som är missnöjda med dessa (revisionistiska) (Chandra 2018). Rådande regler, normer samt institutioner betraktas som en begränsning för den revisionistiska staten att fullfölja internationella intressen utifrån egna ambitioner. En viss nivå av missnöje kan dock alltid återfinnas, gällande befintlig ordning och dess komponenter, utan att dessa stater nödvändigtvis är revisionistiska. Revisionism ska heller inte förstås som att vara ett "fixed state of affairs or a "static" property (Johnston 2003, s. 49)," utan som en process eller karaktär som kan förändras över tid (Behravesch 2018). Med andra ord benämns en stat revisionistisk, ifall denne är starkt missnöjd med den *status quo* som råder och därmed innehar ambitioner och tar till utrikespolitiska medel för att modifiera, ersätta och/eller underminera den internationella (eller regionala) ordningen (DiCicco – Sanchez 2021). Dessa inkluderar komponenter av idéburna, ideologiska eller normativa aspekter och som sträcker sig över normer och institutioner, samt materiella resurser och territoriella gränser (exempelvis universella mänskliga rättigheter och internationell rätt) (Behravesch 2018; Ward 2017).

I den här studien kommer *revisionism* därmed förstås som en politik som syftar till att omfattande förändring av rådande ordning – att en stat agerar på det missnöje denna upplever inom den internationella, eller regionala ordningen. En sådan stat har därför som mål att försöka avsluta eller förändra olika komponenter av dessa ordningar för att vara i bättre linje med egna intressen och värderingar. Komponenterna kan utgöras av fördelning av resurser och territorium, nya normer, ideologi, ambitioner att ta marknadsandelar, samt krav på förändring av institutioner, internationell lag och organisationer et cetera.

2.3 Teori

2.3.1 Realism

Sammantaget finns det flertalet synsätt på realismens grundsatser inom IR. I korta drag sätter tankeskola *staten*, *suveränitet* och *makt* (resurser) i centrum för sin analys (Hall 2021, s. 65). Den moderna realismen fick sitt startskott efter andra världskriget genom dess förklaringskraft inom internationell politik som en ständig maktkamp mellan stater om *säkerhet* och inflytande, i en värld av ändliga resurser (Reus-Smith 2020, s. 36–37; Ripsman et al. 2016, s. 43). Realismen understryker statens suveränitet och strävan om att överleva genom militära medel samt via begränsningen av intresseharmonier och samarbete (Gustavsson - Tallberg 2021, s. 37). Staten som central aktör befinner sig i det internationella systemets anarkiska struktur, där maktkampen råder mellan stater (Waltz 1959, 1979). Internationell politik betraktas som ett system bestående av enheter (stater), vilka är sammansatta till en helhet (struktur), där säkerhets- och maktpolitiska intressen styr staters handlingar. Realismen förenas i dess pessimistiska syn på människan, där den mänskliga egoismen av naturen resulterar i att staten är utlämnad till självhjälp och statens beslutsfattning begrundas utifrån relativa fördelar (Reus-Smith 2020, s. 36–37; Hall 2021, s. 65). Detta tillsammans med den rådande anarkin innebär att stater är misstänksamma, vilket förorsakar säkerhetsdilemmat: den egna statens försök att säkra dess egna säkerhet och relativa makt, minskar andra staters säkerhet (Reus-Smith 2020, s. 36–37; Hall 2021, s. 770–71). Denna kollektiva osäkerhet resulterar i upprustningsspiraler, som endast undgås genom maktbalans: “balancing of power between states, where an equilibrium of capabilities instils caution and thus stability” (Reus-Smith 2020, s. 37). Ett välkänt exempel på detta är MAD (Mutually Assured Destruction) doktrinen som var förhärskande under kalla kriget mellan USA och Sovjetunionen (Weber 1990).

2.3.2 Liberalism

Liberalism fick sitt fotfäste inom IR genom dess tro på framsteg genom utvecklingen av ett ömsesidigt beroende stater emellan (*interdependens*) (Hall 2021, s. 67; Keohane - S. Nye 1977, s. 8). I liberalismens optimistiska tro på mänsklig rationalitet, samarbetsvillighet och möjliga *socialisering* spelar därför *ekonomi*, *internationella institutioner* och *transnationella aktörer* roll inom internationell politik (McGlinchey et. al. 2017; Ericson 2021, s. 85). Denna roll återspeglas i deras nedtonande av staters maktutövande och intressekonflikter. Antaganden om den suveräna staten och den inneboende anarkiska karaktären i det internationella systemet består, men övertygelsen om alla nationers vilja till samarbete är stark (Bengtsson 2021, s. 338; Reus-Smit 2020, s. 39–38). Statens

intressen grundar sig i tron på absoluta fördelar (Powell 1991) som skapas i en världsordning som kan reformeras och organiseras i kollektiva och inkluderande förhandlingar (McGlinchey et al. 2017, s. 6). Internationella institutioner och internationell rätt är av betydelse då dess normer och rättsstatens principer ska förhindra våldshandlingar och främja fredsskapande (Ericson 2021, s. 95). Våld betraktas som illegitim och en militaristisk utrikespolitik anses problematisk och frihetskränkande (Ericson 2021, s. 95). Givetvis kan intressekonflikter fortfarande uppkomma, men löses huvudsakligen med diplomati och sanktioner. Genom samarbete och pragmatism kan därför fred, frihet, tillväxt och jämlikhet upprätthållas. Den demokratiska freden (Kant 1795) är även ett av liberalismens starkaste bidrag (W. Meiser 2017, s. 23). Demokratiska staters legitimitet bygger ansvarsutkrävande, oberoende institutioner och folksuveränitet, vilka ses som garantier för fred, i kontrast till autokratiska stater.

2.3.3 Konstruktivism

Vid det kalla krigets slut fick konstruktivismen sitt genombrott, genom dess förklarande av nya skeenden inom IR (Eriksson 2021, s. 127). Teorin ser betydelsen av *icke-materiell makt* (idéer, ideologi, språk, kultur och kunskap) så väl som vikten av materiell makt för att förklara staters beteenden (Reus-Smit 2020, s. 39–41). Därmed finns både en *socialt konstruerad* och materialistisk verklighet. I kontrast till realismens och liberalismens positivistiska föreställningar, betonar konstruktivismen idéers och språkets inflytande (Eriksson 2021, s. 121). Följaktligen framhävs *identiteter* och normers roll inom internationell politik, som i sin tur driver aktörers *intressen* (Reus-Smit 2020, s. 39–41). En stats identitet – representationer av dess värderingar, rättigheter, historiska roll och ambitioner – formar dessutom statens mål och handlingar. För att exemplifiera det föregående, förstås upplevelsen av en “nationell identitet” som en social konstruktion, påverkade av strukturella och aktörsrelaterade faktorer (Eriksson 2021, s. 122). Eftersom världen betraktas socialt konstruerad – bestående av idéer och praktiker som är produkter av mänskliga handlingar och uppfattningar – är dessa i sin tur föränderliga och situationsbetingade (ibid). Alexander Wendt (1992) betonar exempelvis att anarki inte är något självklart, utan en social konstruktion då ”Anarchy Is What States Make of It”.

3 Metod och material

I detta kapitel redogörs studiens forskningsdesign och metodologiska överväganden, följt av en diskussion kring dess empiriska material. Inledningsvis presenteras studiens forskningsinriktning och vetenskapsteoretiska grund. I korthet antas en kvalitativ ansats, då det är en deduktiv och empiriskt intensiv studie. Ett kvalitativt förhållningssätt lämpar sig utifrån studiens beskrivande och förklarande ambition. Denna ansats möjliggör en djupdykning inom ämnesområdet (Esaiasson et al. 2017, s. 11) och användandet av begrepp (Bennet – Colin 2007, s. 117). Den deduktiva forskningsinriktningen innebär att studien baseras på ovan redovisade teorier och slutsatser grundas på det som empiriskt prövas i studien (Teorell – Svensson 2007, s. 48–49). Vetenskapsteoretiska grunder, förstått som ontologiska och epistemologiska antaganden om verklighetens beskaffenhet och kunskapens natur (Hollis 2002, s. 8–11), skiljer sig åt beroende på IR-teori. Realism och liberalism bygger på en realistisk ontologi och objektiv epistemologi, medan konstruktivism bygger på en relativistisk ontologi (flera verkligheter) och en subjektiv epistemologi (Denzin – Lincoln 2005, s. 24). Beroende applicerade teoretiska glasögon, skiljer sig därför vetenskapsteoretiska antaganden åt.

3.1 Fallstudie

En forskningsdesign redogör för studiens tillvägagångssätt att bedriva forskning. Då studien ämnar undersöka Turkiet som en revisionistisk stat utformas den som en enfallsstudie, och betraktas som *ett fall av* utrikespolitisk revisionism (Teorell – Svensson 2007, s. 47–48). Enfallsstudien innebär en djupgående analys av det specifika fallet och dess skeenden, samt uppföljningen av aktörers ageranden (ibid. s. 12–13, 22, 26), vilket lämpar sig utifrån vald problemformulering. Genom en ingående förklaring av fallet i fråga, ses metodens styrka i utnyttjandet av historisk information och kartläggandet av orsaksmekanismer (ibid. s. 82). För att sedan kunna förklara varför något hänt, måste det först beskrivas vad som hänt (ibid, s. 22–27). Följaktligen innehar studien både en *beskrivande* och en *förklarande* ambition - dels en beskrivning av en viss företeelse, i detta fall hur revisionism tas i uttryck i Turkiets utrikespolitik, dels en förklarande, då tre teoretiska ramverk används för att förklara hur orsaker som intentioner och handlingar leder till detta utfall. George och Bennet (2005) menar att studiens resultat blir mer fruktsamt om flera orsaksmönster upptäcks, som leder till liknande resultat (s. 254). En beskrivande och förklarande ambition kan alltså kombineras, om gränsdragningen mellan dem tydliggörs (Teorell – Svensson 2007, s. 252–258). I denna studie utgör

tillämpade teorier kausaliteten och de oberoende variablerna — vilka grundas i teoriernas nyckelbegrepp. Vidare förstås Turkiets utrikespolitik som den beroende variabeln.

Därutöver kan studien betraktas som en disciplinerad-konfigurativ fallstudie (Eckstein 1975, s. 99) alternativt en “interpretative” fallstudie (Lijphart 1971, s. 692). Detta medför en teorianvändande inriktning, eftersom generella satser används för att beskriva och förklara fallet (Bennet 2015, s. 209). Syftet övergår till att öka kunskapsmassan om fallet snarare än förståelsen för eller att utveckla teorierna. Rådande teoretiska utgångspunkter appliceras i undersökningen, där centrala begrepp och förklaringsfaktorer tillämpas på insamlat material (Eckstein 1975, s. 99). Detta görs genom att beskriva och förklara utrikespolitiska ageranden utifrån nyckelbegrepp som påträffats under den teoretiska genomgången. Slutligen innehar studien ingen målsättning att generalisera resultaten till andra fall, utan tidigare generaliseringar används för att belysa fallet i fråga (Lijphart 1971, s. 692).

3.1.1 Metodologiska överväganden

Fallstudier utmärks av en vedertagen kritik om bristande generaliserbarhet av resultaten (Teorell – Svensson 2007, s. 267–268). Generaliserbarheten faller eftersom studien baseras på en observation och skiljer sig från andra fall. En invändning mot det föregående ses däremot i ljuset av studiens specifika tidsram. Fallets kontext bör betraktas som en ögonblicksbild och inget som kan antas gälla för liknande fall eller en större population (extern validitet), nu som i framtiden. Därmed tar studien främst hänsyn till den interna validiteten, vilken kräver att dragna slutsatser är giltiga och välgrundade för fallet (Esaiasson et al. 2017, s. 58). En annan kritik är tendensen att generera rivaliserande förklaringar (Teorell – Svensson 2007, s. 236–237). För att undgå denna brist, bör därför ett kontrafaktiskt tänkande genomsyra undersökningen — *vilka faktorer var nödvändiga för att landa i revisionism?*

Oavsett vilka metodologiska val som görs, ställs kravet om intersubjektivitet. Studiens resonemang och producerad kunskap ska inte endast förstås av skribenten, utan utomstående personer ska förmå replikera och kritisera studien (Badersten 2006, s. 12). Fallstudien kan medföra svårigheten i att replikera resultaten, eftersom dessa kan bli alltför beroende av uttolkarens värderingar. För att hantera dessa problem krävs en definition av revisionism och teoretiska indikatorer (nyckelbegrepp), samt en god transparens genom tydliga motiveringar och citat till de tolkningar som görs. Detta medför i sin tur en god begreppsvaliditet (Esaiasson et al. 2017, s. 58).

3.2 Material och källkritik

Med utgångspunkt i studiens empiriska slag, inkluderas ett brett urval av primär- och sekundärkällor med olika ursprung, varvid flertalet indikatorer urskiljs. En variation av empiriskt material ökar studiens trovärdighet (Esaiasson et al. 2017, s. 208), men medför att ett källkritiskt tänkande måste tillämpas genomgående. För att garantera studiens reliabilitet bedöms det empiriska materialet utefter källkritiska kritikerna: äkthet, samtidighet, centralitet, tendens och oberoende (Teorell – Svensson 2007, s. 105–106).

Turkiska myndighetsdokument och uttalanden utgör studiens primärmaterial. En snävare omfattning görs dock på grund av språkbarriärer. Sekundärkällor i form av engelskspråkiga turkiska nyhetssidor används vid tillgänglighet. I dessa fall krävs däremot en kritisk granskning om både äkthet och oberoende, grundat i att turkisk mainstreammedia frekvent återspeglar regimens ståndpunkter (Freedom House 2022).

I synnerhet består empirin av sekundärkällor, vilka utgörs av böcker, webbplatser, akademiska artiklar och nyhetsartiklar. Sekundärkällor anses mindre trovärdiga än primärkällor utifrån aspekten centralitet: ju närmare källan är det aktuella händelseförloppet, desto mer tillförlitliga (Esaiasson et al. 2017, s. 292). Vid insamlingen av relevant material, sätts därför en hög vikt vid dess kvalitet och trovärdighet. Detta medför vikten av tendens och samtidighet: att i möjligaste mån utgå från ursprungsmaterial och att komplettera med källor av motsatt tendens (ibid, s. 294–295). En hänsyn tas till tidigare forskning och grundat i mängden information beträffande Turkiets utrikespolitik, innehar avvägningen mellan validitet och reliabilitet en stor betydelse.

4 Analys

Nedan presenteras studiens empiriska material samt analysen av denna. Först följer den beskrivande delen, i syfte att skapa en övergripande bild av den utrikespolitisk som kan klassificeras som revisionistisk sedan AKP kom till makten. För att bringa ordning kring utrikespolitiken mellan 2002–2022 formuleras den beskrivande delen i en kronologisk ordning utifrån fem faser som Akkoyunlu (2021) kategoriserat. Därefter presenteras den förklarande delen, vilket ämnar ge en mer djupgående teoretisk analys av AKP:s utrikespolitik. Denna del av analysen följer en tematisk ordning utifrån realism, liberalism och konstruktivism. Därmed sker operationaliseringen genom respektive teoris nyckelbegrepp.

Tabell 1: Nyckelbegrepp för respektive teori

Realism	Liberalism	Konstruktivism
Stater	Interdependens	Social konstruktion
Makt	Socialisering i det internationella systemet	Identitet
Suveränitet	Internationella institutioner	Intressen
Säkerhet	Ekonomi	Icke-materiell makt

4.1 Revisionism i beskrivande termer

I november 2002 kommer AKP, med rötter i Turkiets islamistiska välfärdsparti, till makten (Cagaptay - Parris 2003). Nya inriktningar inom utrikespolitiken togs (Szymanski 2009), vilka skulle grundas i ”zero problems with our neighbours” (Özcan 2012) genom en flerdimensionell, proaktiv utrikespolitik och samarbete med grannländer (Lindgaard 2019; Özcan 2012). Akkoyunlu (2021) kategoriserar fasen som **Europeanization (2002-2007)**. Å ena sidan förbättrades Turkiet-EU-relationen, genom landets åtagande inför ett framtida EU-medlemskap. En fortsatt provästerländsk riktning återspeglades genom landets allianser, ett strategiskt band med USA och Israel samt AKP:s uppmuntran om att förena Cypern enligt villkoren i den FN-ledda och EU-stödda folkomröstningen 2004 (Kaliber 2005). Å andra sidan antogs nya initiativ där landets intressesfär och inflytande (mjuk maktutövning) skulle riktas mot nyckelregioner från det Ottomanska rikets förflutna (Balkan, Kaukasus, Mellanöstern, Nordafrika och Centralasien) (Turan 2012). Turkiet bildar tillsammans med Spanien ”Alliance of Civilizations” i FN, med ambition om bättre samarbete mellan civilisationer (Yavuz 2022). ”Zero problems” innebar likaså nya öppningar med Ryssland genom ländernas dåvarande

proeuropeiska ställningstaganden och infrastrukturprojekt (Lindgaard 2019). Initiativ som slutligen resulterade i en ansträngd relation mellan USA och Turkiet. Den första mars 2003 nekades USA tillträde till Turkiets territorium, för utplacering trupp och materiel inför den kommande militära kampanjen i Irak (Brown 2007). Således innebar AKP:s mellanösternpolitik en början på ett mer kritiskt förhållningssätt till USA. Strävan om att bli en muslimsk regionalmakt innebar däremot att Turkiet skulle verka inom ramen för status quo (Murinson 2006, s. 950).

Nästa fas **Automization (2007–2011)** utmärks av att AKP växer sig starkt för att minska militärt inflytandet på hemmaplan och försöken att fylla det geopolitiska vakuemet efter EU:s och USA:s reträtt i Mellanöstern (Akkoyunlu 2021). Ett nyvunnet förtroende gav AKP kraften, samtidigt som utsikterna om ett framtida EU-medlemskap försämrades, att öka landets revisionistiska tendenser i dess icke-västliga grannskap. En större betoning lades på Stratejik Derinlik-doktrin ("Strategic Depth"), formulerad av Ahmet Davutoğlu, tidigare rådgivare (2002–2009), utrikesminister (2009–2014) och premiärminister (2015–2016), tillsammans med "zero-problems"-policyn (Özcan 2012). Doktrinen grundades utifrån Ottomanernas historiska och geografiska räckvidd, influerad av neo-Ottomanism, men med visionen bortom rikets territorium. Turkiet skulle anta en central roll inom världspolitiken, inte endast en bro mellan öst och väst. Landet håller låg profil vid Georgien-krisen 2008, samtal förs med Ryssland gällande Turkiets första kärnkraftverk och ett bredare samarbete inleds 2010, efter överenskommelsen om en visaliberalisering 2009 (Lindgaard 2018; Akkoyunlu 2021). Den islamistiska världsbilden befästs alltmer, och Turkiet porträtterades som "the Muslim cause". Detta uppenbarades genom landets eskalerade kriser med Israel och stödet för Hamas seger i Gaza 2006. Perioden karaktäriserades av pragmatism och multilateralism genom aktiv diplomati, och målet om porträtteringen som ett centralt land med ökat ekonomiskt, politiskt inflytande manifesterades genom landets icke-permanenta plats i FN:s säkerhetsråd 2009–2010 (Erşen 2013). Däremot motsatte sig Turkiet USA i säkerhetsrådet 2010, genom att rösta emot förslaget gällande nya sanktioner mot Iran (Lindgaard 2017). Trots detta hävdade Davutoğlu (2009) att "the axis of our foreign policy is toward NATO, the EU and the transatlantic process" (Özgöker 2013, s. 166).

Imperialization (2011–2013) hänvisar till Turkiets växande djärvhet i en tid av ekonomisk tillväxt och uppgång som en ambitiös regional aktör i begynnelsen av den arabiska våren (Akkoyunlu 2021). Erdoğan uttrycker för första gången "the world is bigger than five" (med hänvisning till FN:s säkerhetsråd) (Aral 2019). För att driva större globala angelägenheter uttrycks intresse att inkluderas bland "emerging states" i BRICS och institutioner som ASEAN, Arab League, African Union, SCO och MERCOSUR (Erşen 2013). Därmed förespråkades nya internationella organisationer och allianser, vilka kan anses utgöra motspelare till den liberala ordningen. Landets ökade självförtroende återspeglas i dess övergivande av "zero problems"-policyn och välkomnande av slutet på västs hegemoni i regionen tillsammans med Islamistiska och pro-Turkiet grupper, för att förändra den geopolitiska dynamiken (Taş 2022). Turkiet förespråkar regimskifte i Syrien samt influerar institutioner i Egypten och Tunisien. Dessutom riktades hård kritik mot den egyptiska kuppen 2013 och den nye presidenten al-Sisi. Turkiet

stöttade det Muslimska brödraskapets frammarsch och dess ledare Mohamed Morsi, i kontrast till västvärlden.

Isolation (2013–2016) tar fasta på den andra delen av 2013, när omvärlden ser hur Turkiets regionala ambitioner kollapsar och alltmer spända relationer med omvärlden skapas (Akkoyunlu 2021). Saudiarabiens kronprins skildring av Turkiet som en del av “the triangle of evil” med Iran och det Muslimska brödraskapet (Dihstelhoff – Lohse 2020, s. 51) exemplifierar destabiliseringen i landets närområden. Det ökade missförtroendet mellan Turkiet och västvärlden tydliggjordes i samband med Erdoğan's ökade anti-västinställning. Syrienkriget och AKP:s desperata önskan om slutet på Assad-regimen resulterar i att migrantkrisen 2015 används som påtryckningsmedel (“Weapons of Mass Migration”) mot EU (Mandiracı 2020).

Den sista perioden **Survival (2016-nutid)** startar vid militärkuppöversöket 2016 som följs av utbytet av Davutoğlu (Akkoyunlu 2021). Turkiet bedriver en aktivistisk och militaristisk utrikespolitik som återspeglar Turkiets världsbild och intressen givet den nya ultranationalistiska koalitionen. Trots fortsatt engagemang inom transnationella organisationer (FN, Nato) har landet gjort militära interventioner och operationer i Syrien (sedan 2016), Iraq (sedan 2019) och Libyen (sedan 2019) (Kutlay – Öniş 2021a). Beväpnade “proxies” används för att säkra Turkiets säkerhet och inflytande över lokala aktörer, dessutom skapas korridorer med territoriell kontroll för skydda eget territorium (Tziarras 2022). “*Mavi Vatan*”-doktrinen (“Blue Homeland”) lanseras 2019 och grundas i “rejection of Greek and Cypriot claims in the Eastern Mediterranean, and thus of the “Seville map” that the EU has implicitly accepted” (Denizeau 2021). Siktet ställs in på maktövertag i närliggande vatten (Östra Medelhavet och Svarta havet) och engagemang inom kritiska energiutvinning- och infrastrukturprojekt. Doktrinen anses likaså vara den övervägande faktorn i att Turkiet signerar ett kontroversiellt maritimt gränsfördrag med Libyen 2019 (som återupptas 2022), fortsätter utföra ensidiga aggressioner mot suveräna rättigheter (Grekland och Cypern) och ifrågasättandet av “1923 Lausanne Treaty” (Kefalogiannis 2021).

En turkisk militärbas öppnar i Qatar 2016, vilket medför protester från regionala aktörer, följt av landets största militärbas i Somalia 2017 (Mehmetcik – Çelik 2022). Landets expansion av militära engagemang har även skett på Balkan och i Kaukasus, främst under Nagorno-Karabach-kriget 2020. Turkiet har nu inflytande över processer i regionerna, som även spritt sig till Centralasien (Güzeldere 2021; Stergiou – Kollias 2022). Kritiska ekonomiska och militäriska samarbeten förespråkas och kontroversiella köpeavtal ingås, exempelvis det ryska luftvärnssystem S-400 år 2017 (Hickey 2017). År 2022 hålls “the Iranian-Russian-Turkish summit” (A. Cook – Sanner 2022). Turkiet fördömer och röstar i linje med västerländska länder i FN:s generalförsamling, samtidigt införs inga sanktioner i linje med väst (mot Ryssland och Iran) (Aral 2022). Turkiet fortsätter att utnyttja utpressningsmetoder och tvångsdiplomati när landets politik resulterat i beslut som stridit mot Turkiets intressen (Kutley – Öniş 2021a). Turkiet fortsätter att inskränka andra staters angelägenheter, i ett försök om att ändra normer, utefter egenintresse (Svenskt-finskt Natomedlemskap, samt klassificering av terrorister) (Mandiracı et

al. 2022). Ytterligare exempel på samma tema är Erdoğan's försök till inblandning i Kashmirkonflikten (Dar 2020).

Relationerna med Ryssland, Iran och Kina består av konflikt och samarbete. Den nya kursen blir allt tydligare efter USA:s uttåg ur Afghanistan och Irak, genom Turkiets "Eurasian turn" (Ömür Atmaca – Torun 2021). Turkiets fluktuerande relationer med Palestina, Israel, Saudiarabien, Förenade Arabemiraten och Egypten reflekterar även detta beteende. Där förs ofta en realpolitik som går emot västerländska intressen, och landet klassificerar sig själva som "neutral" och "diplomatisk" när denna balanserar mellan olika sidor (Soylu 2022). 2021 träder även Turkiet ur Europarådets konvention om förebyggandet och bekämpningen av våld mot kvinnor ("Istanbulkonventionen"), tio år efter lanseringen i Istanbul (ICJ). Dessutom fortsätter Turkiets försök att med utövande av mjuk maktutövning och med ideologiska medel verka på ett sätt som anspelar på Ottomanska rikets storhetstid i Centralasien, Afrika och Mellanöstern (Rozanskij 2021; The Conversation 2018; Akca 2019). I Afrika och Latinamerika har Turkiet likaså profilerat sig som en "alternativ partner" till postkoloniala aktörer, och ökat sitt politiska, ekonomiska och kulturella inflytande (Akca 201; Öner 2022).

4.2 Revisionism i förklarande termer

Nedan följer analysen kring densamma utrikespolitiska skeenden som ovan. Här ämnar jag undersöka ageranden mer på djupet och förklara med olika teoretiska glasögon.

4.2.1 Realismens förklaringar

Enligt realismen betraktas *makt* och *säkerhet* som statens drivkrafter. Här ska maktambitioner och strävan efter säkerhet urskiljas i det som orsakar Turkiets revisionistiska agerande. En revisionistisk stat anses missnöjd med sin position inom internationell och/ eller regional ordning. Denna typ av politik framgår genom "Strategic Depth"-doktrinen. Turkiets inflytande skall sträckas sig utanför det Ottomanska rikets sfär. Under **Europeanization** äventyrades däremot inte *status quo* inom vare sig internationell eller regional ordning i större utsträckning. Utrikespolitiken verkade inom "strategic parameters' set by the great power" (Murinson 2006, s. 950). Allt eftersom tiden går, förhåller sig Turkiet allt mindre till det föregående. Turkiet agerar mer i enlighet med "revisionist states often are represented as seeking to alter leadership of the informal hierarchy that provides structure to the order" (Pisciotta 2019).

I början av **Imperialization** sågs landets ökade aspirationer om regional hegemoni som eftersträvansvärt och hyllades av västvärlden som "the Turkish model:... a model country for Arab states with its modern democratic system, efficient economy and 'soft' Islamic identity" (Sucu et al. 2021). Landets

revisionistiska tendenser observeras först i samband med stödjandet av politiska regimskiften i Syrien, Egypten och Tunisien. I takt med att det syriska inbördeskriget utbryter och det Muslimska Brödraskapets misslyckanden, övergavs landets godartade utrikespolitik (multilateralism, konfliktmedling) mot en mer tydlig revisionistisk inriktning. Den arabiska våren resulterade i en volatilare omgivning, varvid AKP tillgriper en hårdmaktstrategi i dess säkerhetssträvan och ambitioner om att bli en regional makt (Bakir 2021). Tziarras och Harchaoui (2021) påpekar just att Turkiet “seeks to become a great power able to negotiate on equal terms with the rest of the great powers...”, med målet “to alter the geopolitical status quo”. I relation till det föregående innehar Turkiet “a willingness to use unilateral hard power in pursuit of a particular interpretation of national interests.” (Kutlay – Öniş 2021a).

I realistiska termer kan detta förstås som en konsekvens av att regional säkerhetsordning omprövas, eftersom “revisionist states tend to view security in terms of changing the system, and/or improving their position within it” (Buzan 2008 s. 241). Som en följd av USA:s och EU:s reträtt ur Mellanöstern skapades ett maktvakuum (Kardas 2020), och befäster den realistiska idén om det anarkiska systemets osäkerhet. Turkiet är därför utlämnad till självhjälp under **Imperialization** och **Isolation**. Detta blir tydligare under **Survival**, eftersom utrikespolitiska ageranden motiveras med *statens* säkerhet: “Today, there exists a Turkey that launches operations for its own national security without seeking permission from anybody...” (Erdoğan i Daily Sabah 2019). Landets militära utgifter ökade med 56% från 2000 till 2020 (Adar et al. 2021), med motiveringen att minska beroendet till väst och andra säkerhetsprioriteringar (The Economist 2022). Detta blir tydligt genom Turkiets självsäkra och ensidiga militära interventioner i Syrien, Libyen och Azerbajdzjan. Koçak och Akgül (2022) hävdar att Erdoğan's talesperson, İbrahim Kalın, fört en diskurs som antytt att Turkiet haft rätten att angripa Syrien (som Ryssland och USA). Därmed dras slutsatsen att interventionen i Syrien grundas i Turkiets självuppfattning som en regional makt och att dess status implicerar rätten att ingripa i landets omgivning. Det ger en tydlig indikation gällande Turkiets maktambitioner om att påverka regional politik, för att bättre korrelera med egna intressen. Erdoğan (2018) antyder “Although Turkey is no military or economic superpower, it has emerged as a global leader by becoming part of the solution in Iraq, Syria, and elsewhere.”. AKP använder således institutionella, ekonomiska och säkerhetsmässiga medel för att klättra på maktstegen.

Å ena sidan har Turkiet påpekat att invasionen av Irak bröt mot rådande normer (Erdoğan 2021). Å andra sidan påvisar Turkiet samma beteende själv. Turkiet uttrycker att man är, och agerar som om man är missnöjd med rättsstatsprincipen, det begränsar landets möjlighet att agera (Diakopoulos – Stournaras 2022). Med andra ord efterföljs internationella normer och dess institutioner om de tjänar Turkiets egenintressen. Landets bruk av hård maktutövning genom militära medel för att uppnå utrikespolitiska mål är enligt Turkiet ett legitimt instrument som står till förfogande för staten (Kınıklıoğlu 2022: Kutley – Öniş 2021a). “It effectively controls northern Cyprus, directly governs

chunks of northern Syria, and has a dominant military presence in northern Iraq.” (Koru 2022).

Mest framstående är ”Blue Homeland”-doktrinen som initialt leder Turkiets anspråk på naturresurser i Svarta havet och Östra Medelhavet, med kontinentala och globala aspirationer (Gingeras 2020). Doktrinen erkänner Turkiets strategi om ökat inflytande och territorier landet innehar historiska band till. Att dominera dessa blir ett steg för att bemästra den kommersiella och marina makten Ottomanerna hade (Colibasanu 2021). Vid upprepade tillfällen har Turkiet däremot förnekat en strategi som syftar till att återupprätta imperiet, samtidigt som landet inte förstås som “the ordinary nation-state” (Torbakov 2017). Erdoğan uttrycker även att Turkiets “national interests extend from the Suez Canal and the nearby seas to the Indian Ocean ” (Diakopoulos 2020). Därmed bör realismens betoning på suveränitet i Turkiets fall betraktas som intressesfär. Landets maktutövning genom militär “power projection” och försvarsindustri återfinns i regioner som Mellanöstern, Gulfviken och Afrika (Tziarras 2022). Turkiets utrikespolitiska beteende visar att landet uppfattar sin långa och unika historia inom tidigare Ottomanska territorier, ”rätten” att också utöva sin makt där (Diakopoulos - Stournaras 2022). Detta genom att blanda sig i, påverka och utöva kontroll över dessa regioner.

I Turkiets brev till FN:s säkerhetsråd 2019 vid interventionen ”Peace spring” i Syrien hävdades rätten till självförsvar enligt artikel 51 i FN-stadgan ”to counter the imminent terrorist threat” (Todeschini 2019), med hänvisning till kurdiskledda YPG och SDF. I februari 2020 görs en militäroperation Idlib (Syrien) och för att få stöd för denna, utövar Turkiet utpressningsmetoder mot EU (Dursun-Özkanca 2022), likaså 2016 när Erdoğan varnar “those border gates will be opened” efter en omröstning i Europaparlamentet om att frysa Turkiets EU-medlemsförhandlingar (Birnbaum - Murphy 2016). I realistiska termer styrs staten av egenintresse, vilket återspeglas i att Turkiet dikterar sin vilja genom *faits accomplis*⁶ (Tziarras – Harchaoui 2021). Erdoğan har själv uttryckt “Turkey has attained the power to carry out with active military support its political and economic policies on the ground...We have fully subverted their policies to subjugate us to decisions taken without us on all regional and global matters.” (Yackley 2020).

Landets geografiska placering kan också anses ha gett Turkiet manöverutrymme och ökad förhandlingsstyrka (Altunışık 2022) samt används tvångsdiplomati i egenintresse (Kutlay – Öniş 2017, 2021a). Detta blir tydligt när Turkiet förhandlar om ett Svenskt-finsk Natomedlemskap, vilken analytiker kopplar till Turkiets strävan efter att återuppta diskussionen om köp av F-35 stridsflygplan från USA, som legat på is sedan köpet av antimissilförsvarssystemet S-400 från Ryssland (M. Dorsey 2022). Turkiet bedriver således ofta en realpolitik som balanserar mellan öst och väst. När Turkiet 2019 stödjer Libyens enhetsregering (GNA) kan landet anses balansera mot inrättandet av East Mediterranean Gas Forum och övervinna regional isolering (Koçak – Akgül 2022). Genom undertecknandet av ett marint avtal med GNA 2019, som betraktas bryta mot exklusiva ekonomiska zoner utanför Medelhavskusten (Baczynska -

⁶ fullbordat faktum (NE u.å)

Biesemans 2019), skickar Turkiet ett tydligt budskap om att inte vilja ignoreras i området. Maktbalanseringen blir ett faktum. Turkiets utrikesminister Mevlüt Çavuşoğlu (2022) uttrycker i realistiska termer “The world is restless. It is searching for equilibrium”.

4.2.2 Liberalismens förklaringar

Liberalismen betonar universella världen och ekonomisk utveckling samt *interdependens* genom *internationella samarbeten* och *institutioner* som statens drivkrafter. Fram till **Imperialization** porträtterades Turkiets som “logic of interdependence” (Kutlay – Öniş 2021a) och en “trading state” (Kirişçi 2009). I faserna därefter har dessa karaktärsdrag dämpats, medan vissa liberalistiska drivkrafter fortfarande går att urskilja. I linje med “Strategic Depth”-doktrinen har Turkiets ekonomiska intressen resulterat i att utrikeshandeln flerdubblats och trots dalande ekonomi har Turkiet högst BNP i Östra Medelhavsregionen (Gürdal 2022). Självuppfattningen som en “rising state” grundas i landets ekonomiska och diplomatiska framgångar (Kubicek 2022). Turkiets diplomatiska kanaler kännetecknas idag av kommersiella och humanitära förbindelser, där landet eftersträvar att återgå till en självsäker regional och global aktör utifrån interdependens (Ömür – Torun 2022; Karaoğuz – Kutlay 2022).

AKP:s utrikespolitik ämnar skydda landets intressen i en skiftande regional och global värld, samtidigt som denna ska forma förutsättningar för hållbar fred och utveckling (MFA u.å.). Genom “Enterprising and Humanitarian Foreign Policy” ska denna reflektera “the enterprising spirit and humanitarian values of our nation.” (ibid). Som den beskrivande analysen framlägger har Turkiets närvaro och influenser spridit sig till världens olika hörn via mjuk maktutövning. En revisionistisk utrikespolitik kan således iakttas genom Turkiets storskaliga diplomatiska åtgärder. Idag innehar Turkiet 257 diplomatiska och konsulära uppdrag, vilket utgör landet till det 5:e största diplomatiska nätverket globalt (ibid). Genom denna typ av revisionistiska beteenden kan staten ändra den internationella ordningens normer och regler, för att senare minska landets ekonomiska, sociala eller politiska kostnader (Pisciotta 2019). Turkiet anspelar likaså på landets diplomatiska ansträngning inom regionala och globala konflikter, i linje med den liberala tanken om diplomati genom mänsklig rationalitet och socialisering. Landets aktiva diplomati inom multilaterala forum ska vägledas av “collective efforts forged by cooperation and effective multilateralism.” (MFA u.å.). AKP tycks vilja behålla västerländska institutionella kopplingar genom landets NATO-medlemskap samt EU-kandidatur, och är fortfarande ekonomiskt och säkerhetsmässigt beroende av väst (Kutlay – Öniş 2021a).

Samtidigt syns Turkiets revisionistiska beteende i de ökade samarbetena med icke(anti)-västliga aktörer. Turkiet strävar efter ekonomisk expansion på Balkan, i Centralasien och Eurasien (Donnellon-May 2022; Ömür – Torun 2022). Ryssland och Kina får en allt högre betydelse och utgör topp tre av Turkiets främsta handelspartners (Kutlay – Öniş 2021b). Å ena sidan positioner Turkiet sig som ett alternativ till Ryssland i Kinas Belt and Road Initiative och är en del av The Trans-

Caspian International Transport Route (Donnellon-May 2022). Förbindelsen länkar samman Turkiet och Europa med Centralasien. Å andra sidan förlitar sig Turkiet på Ryssland i essentiella parametrar som energi, militärteknologi, handel och turism (Yavuz 2022).

Turkiet är även grundare och initiativtagare inom flertalet regionala och transnationella institutioner, exempelvis G20. Den mellanstatliga institutionen betraktas som en kanal som ger större röst till “rising powers” grundat i det bredare medlemskapet än G7 (Brandi 2019). Vidare deltar Turkiet i ytterligare forum, vilka kan betraktas utgöra alternativ till multilaterala institutioner genom att konkurrera med befintliga institutioner inom den liberala internationella ordningen (Parlar Dal – Dipama 2022). Oğuzlu och Parlar Dal (2013) påpekar “Turkish leaders are obviously seeking to revise the Western-dominated global order.”. I linje med det Turkiska utrikesdepartementet som anspelar på behovet av “transparency, diversity, dialogue, and inclusive policies” (2022), har Erdoğan (2016) belyst vikten av reformeringen av FN:s säkerhetsråd “A Security Council that does not represent the entire world can never serve to re-establish peace and justice around the world.”. Denna inramning porträtterar Turkiets fortsatta tro på institutioners roll mot en mer jämlik och fredlig värld. Ord som alla går i linje med liberalismens betoning på humanitära värden. Turkiets retorik och handlingar ämnar därför att modifiera internationella normer.

Att Turkiet fortsätter anförstro och ansluter sig till internationella institutioner för att erhålla fördelar av olika slag, kan ur den liberalistiska idén förstås som en ambition att visa internationell samarbetsvilja och interdependens. Därmed kan slutsatsen dras att Turkiet innehar en hög grad av delaktighet inom regionala och internationella institutioner. Detta resulterar i ett stärkande av ekonomiska och sociala band till andra stater, och landets storskaliga biståndsprogram ökar både global och regional ställning (Kınıklıoğlu 2022; Şeyşane – Tanrıverdi 2022). Turkiet har som välbekant även antagit en “neutral” medlingsposition mellan Ryssland och Ukraina. Följaktligen har det medfört att Turkiet positionerat sig som den bästa möjliga medlaren i konflikten (AFP 2022). Således kan Turkiets influenser, diplomati och konfliktmedling vara ett försök till att befästa bilden som en stor internationell aktör som kan utöva inflytande utanför dess omedelbara grannskap. Detta återspeglas även i Turkiets corona hantering genom “virus diplomacy”, vilket Alaranta (2020) antyder ha varit ett av landets revisionistiska utrikespolitiska medel för att bevisa Turkiet som en ledande islamsk makt inom internationell politik. Denna typ av “virus diplomacy” sker även i Latinamerika, som kan ses som en exemplifiering på Turkiets växande självförtroende om att framställa nationen med en realpolitik som återspeglar landet som en inflytelserik global makt (Öner 2022).

Turkiets drivfaktor bakom maritima anspråk i Svarta havet och Östra Medelhavet är att säkra naturtillgångar och ekonomisk utveckling (Koçak – Akgül 2022). Om Turkiet skulle hitta betydande naturgasreserver skulle det lyfta landets ekonomi, och målet om att bli en “energy hub”. Gaber (2022) menar på att Turkiets strävan om en kritisk roll inom regional energiinfrastruktur inte bara är geopolitiskt driven, utan ekonomiskt och tekniskt genomförbar. Som framgår av fasen **Isolation** hade Turkiets revisionistiska utrikespolitik under den arabiska våren resulterat i

bakslag och landets samarbeten blev alltmer spända. Under 2022 har Turkiet däremot försökt reparera sina diplomatiska misslyckanden i Gulfregionen, Nordafrika och Kaukas (Zanotti – Thomas 2022; Coşkun – Çınkara 2022) – en möjlighet till socialisering i liberalistisk anda.

4.2.3 Konstruktivismens förklaringar

Konstruktivism betraktar inte kausalitet på samma vis som i föregående teorier – statens *identitet* och *intressen* driver dess beteenden. Idag talas ofta om “the politics of nostalgia”, och samma kan hävdas om Turkiets revisionism. Landets långvariga västerländska och sekulära (kemalistiska) identitet har gett vika för andra identiteter och nya geopolitiska orienteringar. Dessa identiteter kan förstås vara “pan-Islamism” (Muslimsk enighet), “pan-Turkism” (Turkisk enighet över Eurasien), “pan-Turanism” (Turanernas enighet) (Şahin 2022), “Neo-Ottomanism” eller “Eurasianism”, vilka utmanar den kemalistiska identiteten och sträcker sig bortom statens gränser (Aktürk 2015; Kubicek 2022). Konstruktivism betonar att statens identiteter och intressen inte kan tas för givna. Den nationella och/ eller kollektiva identiteten består i sin tur av olika representationer, konstruerade av historiska roller och ambitioner. Detta exemplifierar Erdoğan (2011) under **Imperialization** “Turkey constitutes a new synthesis because of its ability to link such diverse qualities and backgrounds.”

Revisionism kan anta materiella eller idéburna former i att utöva förändring, varvid den senare kan ske genom export av ideologi och mjuk maktutövning (Behravec 2018). Konstruktivismen hävdar att *icke-materiell makt* i form av kultur, idéer, språk eller ideologi kan tas till förfogande för staten. Turkiet uppfattar sig själv som “a leading country in the Islamic world, on the basis of its Sunni Muslim identity, and sees it as protecting and promoting Muslim interests globally.” (Kutlay - Öniş 2021a). Yunus Emre Institute (YEI) inrättades 2007 som en viktig pelare inom Turkiets kulturella diplomati att främja det turkiska språket, dess historia och konst – YEI finns idag i 58 länder (Sıradağ 2022). Dessutom har banden stärkts till turkiska samhällen utomlands genom statens “diaspora engagement policies”, vilka kan anses konstruera “the Turkish nation-state beyond the boundaries of the homeland” (Bezircan-Taniş 2022, s. 41). Çavuşoğlu (2017) påpekar just att “Turkey is larger than Turkey... Turkish foreign policy has to reflect this reality properly.”

Den nationella identiteten kan formas av kollektiva minnen, som i Turkiets fall kan förstås som det Ottomanska förflutna. Att Turkiets identitet formas i betydande utsträckning av dess imperialistiska arv från det Ottomanska riket, den Sunni-muslimska identiteten och den Ottomanska geografiska sfären (Torbakov 2017; Yuvuz 2020, 2022). Landets revisionism kan betraktas som ett försök att förverkliga att återigen bli en stormakt som återspeglar det Ottomanska rikets gyllene era. Föregående förstås ofta som neo-Ottomanism, som utgör en grund för ett revisionistiskt beteende, genom att återskapa “a society aimed at redefining its

identity, reorienting the country's direction..." (Yuvuz 2020). Vidare antyder Torbakov (2018) för att förstå Turkiets intresse i Syrien (främst Damaskus) måste hänsyn tas till neo-ottomanska idéer och den hyllning AKP gjort till sultanen Abdulhamid II som "a mariner's compass to give us direction and enlighten our future.", och även hade Damaskus kärt. Turkiet kan hävdas ha en självbild som en regional maktmäklare, vilket driver landets revisionistiska politik i dess grannskap (Yazici et al. 2021). Erdoğan har under **Survival** betonat Turkiets intresse i att skydda "co-ethnics and religionist" utanför Turkiets gränser (Turkar i Grekland och Cypern, "Sunni brothers" i Irak och Syrien) och påpekat att "1923 Lausanne Treaty" förnekar Turkiets "historiska rättigheter" till Mosul och Aleppo (Erdoğan i Kubicek 2021). Turkiets militära operation i Syrien 2019 ("Spring Shield") har AKP relaterat till landets historiska rätt att verka utanför landets gränser (Alaranta 2022).

Turkiets engagemang i Nagorno-Karabach-kriget, och stödet för Azerbajdzjan i konflikten, resulterade i att landet fått alltmer status och inflytande över processer i Kaukasus (Koçak – Akgül 2022), och kan anspela på en slags kollektiv identitet. Detta har sin grund i likheter inom religion och etnicitet samt en identitet som anspelar på "a secular understanding of adherents of Islam who come from the Turkic Nation" och relationen beskrivs ofta som "One Religion, Two States" (Hasna Khairunsia 2022). Detta kan i sin tur kopplas till Turkiets framväxande vision om att förena turkisktalande länder genom "the Turkic World" (Hudson – Day 2020, s. 131–133).

Självbilden återspeglas genom Erdoğan (2021) "We transformed from a country of existential battles inside its own borders to one that has a say in every critical matter in the world.". Självbilden tillsammans med identiteter kan förstås i Turkiets ökade engagemang i Afrika och Mellanöstern. Detta eftersom de anses "as part of Turkey's sphere of geopolitical depth due to its historical ties with the Ottoman era, as well as its current shared Islamic beliefs" (Turhan 2021). Turkiets revisionistiska agerande kan anses anspela på den religiösa dimensionen och muslimska identiteten i dess stöd för det Muslimska Brödrskapet, Hamas eller syriska rebeller som alla "seeks to make major changes in the region" (Krickovic 2021). Dessutom har Turkiet utmanat Irans ansträngning att exportera ideologi, genom "the Islamic Revolution" och Saudiarabiens försök att säkra landets inflytande över muslimer runt om i världen (Öztürk 2021). Ur ett konstruktivistiskt perspektiv kan AKP:s revisionistiska politik i strävan efter naturresurser i Östra Medelhavet och Svarta havet likaså ses mot bakgrunden av ideologi och identitet. Att "Blue Homeland"-doktrinen betraktas som ett försök att legitimera turkisk kontroll och interventionism utanför den anatoliska kusten (Martin 2022; Taş 2020), genom dess (neo-)Ottomanska och islamistiska historiska uppfattningar (Moudouros 2021).

En revisionistisk stat försöker förändra normer för att vara i bättre linje med statens intressen. Konstruktivismen betonar det faktum att intressen även driver statens beteende. I relation till det föregående kan en bakomliggande orsak till Turkiets motstånd av ett Svenskt-finsk Natomedlemskap ses i ljuset av intressen, med grund i Turkiets krav om utlämning av "terrorister" från länderna (Mandraci et al. 2022). Terrorism som begrepp skiljer sig länderna emellan. Motståndet kan

förstås vara ett verktyg att förändra normer om terrorism och ingripa andra staters angelägenheter för att bättre stämma överens med den egna statens uppfattning.

I takt med Turkiets ökade missnöje med väst, börjar detta likaså urskiljas i ord och handling. En retorik förs som antyder att väst är projicerad som "the other" i identitetstermer (Kutlay – Öniş 2021a). Turkiet anspelar på "We Are Brothers of Africa" (Erdoğan 2017) och på sitt icke "koloniala bagage" till skillnad från dess västallierade (Kamp 2021). I Moçambique 2017 ses den här typen av retorik framgå när Erdoğan också antyder "We know very well who exploited Africa" (Tih 2017). Turkiets ökade influenser i Afrika kan även anses anspela på narrativet från det Ottomanska riket som ett "samtyckesbaserat" arrangemang och som porträtterar Turkiet som "rising but virtuous power" och "anti-colonial ally" (Calabrese 2022; Grigoriadis – Fusiek 2022). Ett narrativ som bygger på "like-minded", "equal partnership" och "win-win". En revisionistisk politik som syftar till ett bredare globalt inflytande och strävar efter en anmärkningsvärd närvaro världen över. Turkiets ökade fotavtryck i Latinamerika tyder på en porträttering i liknande banor. Turkiets utmanade av regionala grannar och västerländska aktörer återspeglas i en politik som ska befästa landet som en antiimperialistisk och anti-hegemonisk aktör, vilken utmanar USA:s politik mot "oppressed countries" (Öner 2022). Turkiet uttrycker sig alltmer avvisande mot ensidiga sanktioner i regionen, istället stöds Venezuela och Kuba (ibid; Anadolu Agency 2019). Den turkiska identiteten avlägsnar sig från väst med en tydligare "anti-Westernism". I relation till det föregående lyfts intresset till Ryssland och "Eurasianism" genom ländernas "Eurasianism alliance", eftersom båda innehar en status av att vara en konkurrent eller utomstående "other" vis-à-vis väst (Colakoğlu 2019; Kubicek 2022), eller "axis of excluded" (Hill- Taşpınar 2006). Detta trots att länderna är på motsatta sidor inom konflikter (Syrien, Nagorno-Karabach) och där viktiga element av respektive "grand strategy" är i konflikt (Kubicek 2022).

5 Resultat

Nedan presenteras huvudresultaten från den förklarande analysen genom en sammanfattande tabell.

Tabell 2: Sammanställande tabell efter författarens slutsatser.

Realism <ul style="list-style-type: none"> • Stater • Makt • Suveränitet • Säkerhet 	Liberalism <ul style="list-style-type: none"> • Ekonomi • Socialisering i det internationella systemet • Interdependens • Institutioner 	Konstruktivism <ul style="list-style-type: none"> • Identitet • Intressen • Icke-materiell makt • Social konstruktion
<p><i>Makt</i> återspeglas i efterrättelsen av “Strategic Depth” och “Blue Homeland” - doktrinen. Hårdmaktstrategier & utpressningsmetoder används i strävan efter <i>säkerhet</i> och ambitionen om regionalt inflytande. <i>Suveränitet</i> förstås som intressesfär – inom tidigare Ottomanska territorier. <i>Staten</i> anser sig utlämnad till självhjälp och försöker minska beroende av väst. Balanserar mellan stater och drivs av egenintresse.</p>	<p>AKP:s <i>ekonomiska</i> och storskaliga diplomatiska framgångar sker genom mänsklig rationalitet och <i>socialisering</i>. Ambition om att bli en regional och global aktör utifrån <i>interdependens</i>. Fortsätter att delta i västerländska <i>institutioner</i>, samtidigt som alternativa kanaler förespråkas. Ett fortsatt högt förtroende för internationella <i>institutioner</i>. Förespråkar en multipolär ordning och ett mer ”jämlikt” FN:s säkerhetsråd.</p>	<p>Den kemalistiska identiteten har gett vika för andra <i>identiteter</i>, som sträcker sig bortom statens gränser. Nationell och kollektiv identitet driver statens <i>intressen</i> och ett försök om att sprida gemenskap. <i>Icke-materiell makt</i>: ideologi sprids för att befästa av en ledande roll i den muslimska världen. Främjar det turkiska språket, historia och konst. Söker bygga “brotherly ties” med nationer/områden belägna inom det Ottomanska riket – ett uttryck för <i>Social konstruktion</i>.</p>

6 Avslutning

Avslutningsvis följer en diskussion baserad på resultaten från den empiriska och teoretiska analysen. Syftet med den här studien har varit att studera den turkiska utrikespolitiken som bedrivits de senaste 20 åren under AKP:s styre, för att utreda i vilken utsträckning Turkiet kan betraktas som en revisionistisk stat och i sådant fall varför. Det faktum att ingen konsensusdefinition av revisionism finns, har varit en utmaning. En uppenbar brist är således studiens uppfattningar om vad en revisionistisk utrikespolitik är. Detta kan resultera i validitetsbegränsningar i fråga om studien faktiskt mäter det som avses att mätas.

På vilket sätt skulle Turkiet kunna betraktas som en revisionistisk stat och hur kan den förda utrikespolitiken i så fall förklaras?

Sedan AKP kom till makten har den turkiska utrikespolitiken genomgått olika faser, vilka utmärkts både av kontinuitet och förändring, där olika grad av revisionism kan detekteras. I den empiriska analysen framgår det tydligt att Turkiet inte anser att statens intressen finns representerade eller respekteras i den rådande internationella ordningen – ett missnöje som Turkiet agerar på. I stora drag präglas Turkiets revisionism av att förändra maktförhållanden och internationella institutioner och normer. Turkiet förespråkar en ny multipolär ordning ("jämlik"), där egenintressen ska återspeglas genom att Turkiet antar en mer aktiv och kraftfull roll inom olika världsfrågor. Ett tillfälle att agera i det maktvakuum som uppstått världen över. Landets revisionistiska utrikespolitik eftersträvar därmed en ökad makt och mer erkänd status inom diplomatiska, kulturella och militära hänseenden. I det perspektivet kan Turkiet betraktas som en revisionistisk stat – åtminstone en slags "*selective revisionist*".

Turkiets revisionism innebär dock inte att man vill störta befintliga regler, normer eller institutioner. Landet upprätthåller och försvarar fortfarande, i viss utsträckning, den befintliga liberala internationella ordningen. Däremot förespråkas normativa förändringar, för att bättre korrelera med landets intressen och stormaktsambitioner. Landet kan anses, med stöd i sitt imperialistiska arv från det Ottomanska riket, förespråka en reformering mot ett mer jämlikt FN-säkerhetsråd och dess institutionella roll för att utöva regionalt och globalt politiskt inflytande. En målsättning som ursprungligen inte resulterade i kontroverser med dess (väst)allierade, men som med tiden resulterat i ökade spänningar. I kontrast till *status quo* har Turkiets tilltagande självsäkra utrikespolitik under AKP kommit till att bringa oordning i den internationella ordningen. Turkiet äventyrar suveränitetsprincipen och territoriell integritet genom militära interventioner, kontroll av främmande territorium (Irak, Syrien), användandet av "proxies" och sjögränser (runtom östra Medelhavet). Turkiet blandar sig i andra staters

angelägenheter (Sverige, Egypten, Syrien), utövar utpressning (EU, Nato) och balanserar mellan olika sidorna i konflikter mellan de auktoritära och liberala staternas intressen. Strävan efter ekonomisk expansion och en porträttering som en "alternativ partner" till stormakter återfinns i Eurasien, Centralasien, Afrika och Latinamerika. Dessutom visar analysen på att Turkiet använder sig av mjuk maktutövning och spridning av ideologier och religion på Balkan och Kaukasus samt i Mellanöstern och Afrika, vilka ofta strider mot rådande normer och seder.

Hur kan vi då förklara att Turkiets utrikespolitik antagit tydligt revisionistiska drag? Analysen visar att makt, suveränitet och säkerhet varit primära drivkrafter bakom en revisionistisk utrikespolitik, i linje med realismen. En självsäkrare utrikespolitik i kombination med maktambitioner inom Turkiets intressesfär antyder på en revisionism med syfte att utmana rådande makthierarkier, främst inom regional ordning. Regionalt eftersom Turkiet är en mellanmakt ("middle power"), som i sin tur innebär en begränsad möjlighet att utöva politisk, militär och ekonomisk makt. De utrikespolitiska reflexerna att ta till inflytande, kontroll och interventioner präglas av en sentimentalitet kring det forna Ottomanska rikets utbredning och inflytande. Detta är uttryck för revisionism liksom landets återkommande hänvisning till nationella intressen. De kraftigt ökade militära utgifter antyder att det finns en fortsatt ambition att med hot om våld och våld att skaffa sig utrymme att agera i ett egenintresse.

Turkiet har målmedvetet ingått i internationella institutioner samt bi- och multilaterala samarbeten, med ambitionen om att växa sin regionala och globala makt samtidigt tillförskansa sig ekonomiska fördelar. Möjligheter för turkiska positionsförflyttningar mot mer makt och inflytande skapas också då den liberala världsordningen förlorar utrymme till de auktoritära spelare som Ryssland och Kina. Turkiet förespråkar en multipolär världsordning med en betoning på "jämlighet" samt inkluderingen av muslimska intressen. Landets bruk av diplomati går dessutom väl hand i hand med liberalismens konflikthantering. Följaktligen kan Turkiets influenser världen över och storskaliga diplomatiska åtgärder även betraktas som viktiga komponenter för landet att bedriva en revisionistisk utrikespolitik.

Det kan inte förbises att Turkiet inte längre vill framstå som en sekulär stat förankrad i Kemalismen – religion ska genomsyra statsbildningen. Med grund i det föregående är ambitionen att vara en centralstat för islam, i kombination med ett kulturellt inflytande som anspelar på övriga identiteter som är förankrade i den Ottomanska demografien. Konstruktivismen hjälper oss att förstå hur den nationella och kollektiva identiteten tillsammans med statens intressen utgör betydande drivkrafter för Turkiets revisionistiska beteende. Detta reflekteras både i "Strategic Depth" och "Blue Homeland"-doktrinen, och i landets tendenser om en önskan om storhet, som avspeglar det Ottomanska rikets gyllene era.

Det är svårt att spekulera kring vilket pris Turkiet är villigt att betala för att fortsätta, att i ett egenintresse, utmana och motsätta sig sina västallierades intressen, och samtidigt erhålla fördelar genom att vara en del av den liberala internationella ordningen. Landet står dessutom inför nyval 2023, vilket bringar en ovisshet om AKP kommer inneha den styrande makten framledes. Å ena sidan, om Turkiet fortsätter på sin revisionistiska bana, kan det resultera i än mer kritik från och större

konflikter med Nato och EU. Detta kan orsaka sanktioner och uteslutningar från existerande samarbeten och allianser, samt förhindra fördelaktiga framtida allianser. Å andra sidan kan en fortsatt revisionistisk utrikespolitik gynna Turkiet i en reviderad framtida världsordning som i mycket högre utsträckning präglas av stormakter som ifrågasätter den nuvarande liberala världsordningen.

Eftersom det finns flertalet typologier av revisionism, vore det intressant om uppföljande studier undersöker vidare kring vilken revisionistisk stat Turkiet utgör. För att även möjliggöra en generalisering kring revisionistiska stater, bortom gynnsamma fall, bör ett större urval av fall inkluderas. Turkiet med flera staters tydliga och kraftfulla ifrågasättande av rådande liberal världsordning är både intressant och skrämmande för den som ser den liberala världsordningen som eftersträvansvärd. Turkiet är ett symptom på att det finns utrymme att förändra den internationella ordningen, vilket bör ägnas ett politiskt och vetenskapligt intresse åt. Vad är orsaken och kan utvecklingen vändas? Vad i denna förändring ser vän av den liberala världsordningen som något positivt, och vidare, som hot mot fred, frihet och lika rättigheter?

7 Referenser

Böcker

- Alnes, Jan Harald; Toscano, Méndez Manuel. (2014). *Varieties of Liberalism: Contemporary Challenges*. Newcastle upon Tyne UK: Cambridge Scholars Publishing.
- Badersten, Björn (2006). *Normativ metod: att studera det önskvärda*. Lund: Studentlitteratur
- Bengtsson, Rikard (2021). *Internationell politisk ekonomi*. I Gustavsson, Jakob; Tallberg, Jonas (red.), *Internationella relationer*, 4 uppl., Studentlitteratur AB, Lund, s. 335–355
- Bull, Hedley. (1977). *The Anarchical Society: A Study of Order in World Politics*. London: Palgrave.
- Buzan, Barry. (2008) *People, States & Fear: An Agenda for International Security Studies in Post-Cold War Era*. Essex: ECPR Press.
- Carr, E. H. (2001). *The twenty years crisis, 1919-1939: An introduction to the study of international relations*. 2a uppl. New York City: Harper Perennial.
- Cooley, Alexander; Nexon, Daniel. (2020). *Exit from hegemony: The unraveling of the American global order*. Oxford: Oxford University Press
- Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (2005). Introduction: The discipline and practice of qualitative research, in: N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (eds), *The Sage Handbook of Qualitative Research*, 3:e Uppl. Sage Publications: Thousand Oaks. s. 1–32
- Donnelly, Jack. (2013). *Realism*. I Burchill, Scott, *Theories of International Relations*. 5:e Uppl. London: Palgrave Macmillan
- Eckstein, Harry. (1975). *Case study and theory in political science* i Greenstein I, Fred - Polsby W, Nelson(red.) *Strategies of inquiry. Handbook of political science*. Addison- wesley publishing. Vol. 7.
- Ericson, Magnus (2021). *Liberalism* i Gustavsson, Jakob & Tallberg, Jonas (red.), *Internationella relationer*, 4:e Uppl., Lund: Studentlitteratur AB, s. 83–100
- Eriksson, Johan (2021). *Konstruktivism*. I Gustavsson, Jakob; Tallberg, Jonas (red.), *Internationella relationer*, 4:e Uppl., Lund: Studentlitteratur AB, s. 121–136
- Esaiasson, Peter; Giljam, Mikael; Oscarsson, Henrik; Towns, Ann; Wängnerud, Lena (2017). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5: e Uppl. Stockholm: Norstedts Juridik
- George, Alexander; Bennett, Andrew. (2005). *Case Studies and Theory Development in the Social Sciences.*, Cambridge: MIT Press.

- Gustavsson, Jakob. (2021). *Utrikespolitiskt beslutsfattande*. I Gustavsson, Jakob; Tallberg, Jonas (red.), *Internationella relationer*, 4:e Uppl., Lund: Studentlitteratur AB, s. 313–332
- Gustavsson, Jakob; Tallberg, Jonas. (2021) *Inledning*. I Gustavsson, Jakob; Tallberg, Jonas (red.), *Internationella relationer*, 4:e Uppl., Lund: Studentlitteratur AB, s. 33–42
- Hall, Martin (2021). *Realism*. I Gustavsson, Jakob; Tallberg, Jonas (red.), *Internationella relationer*, 4:e Uppl., Lund: Studentlitteratur AB, s. 65–82
- Hollis, Martin (2002). *The Philosophy of the Social Science (Cambridge Introductions to Philosophy)*. Cambridge: Cambridge University Press
- Hudson, Valerie M; Day, Benjamin S. 2020. *Foreign Policy Analysis. Classic and Contemporary Theory*. 3 uppl. New York: Rowman & Littlefield.
- Kant, Immanuel ([1795] 2018)., *Om den eviga freden: ett filosofiskt utkast*, översättning av Alf W Johansson, 2:a Uppl., Göteborg: Daidalos.
- Keohane; Robert O; Joseph S Nye. (1977). *Power and Interdependence: World Politics in Transition*. Boston: Little Brown.
- Keyman, Fuat, and Sebnem Gümüşçü. (2014). *Democracy, Identity and Foreign Policy in Turkey: Hegemony through Transformation*. 2014th ed. New York: Palgrave Macmillan.
- Maull, W. Hanns. (2018). *The rise and decline of the post-Cold War international order*. Oxford: Oxford University Press.
- McGlinchey, Stephen; Walters, Rosie; Gold, Diana. (2017) Introduction. McGlinchey, Stephen (red). *International Relations Theory*. E-International Relations.
- Morgenthau, Hans J ([1948] 1993)., *Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace*, Brief edition revised by Kenneth W. Thompson. New York: McGraw-Hill.
- Tanasković, Darko (2010). *Neo-Ottomanism-Doctrine and Foreign Policy Practice (Neosmanizam-Doktrina i Spoljnopolitička Praksa)*. Belgrade: Službeni Glasnik
- Teorell, Jan; Svensson, Torsten (2007) *Att fråga och Svara: samhällsvetenskaplig metod*. Uppl. 1:5. Stockholm: Liber.
- Theys, Sarina. (2017). *Constructivism*. I Stephen, McGlinchey; Walters, Roise; Gold, Dana. (2017) *International Relations Theory*. E-International Relations Publishing.
- W. Meiser, Jeffrey. (2017). *Liberalism*. I Stephen, McGlinchey; Walters, Roise; Gold, Dana. *International Relations Theory*. E-International Relations Publishing.
- Waltz Kenneth N. (1959). *Man the State and War: A Theoretical Analysis*. New York: Columbia University Press.
- Waltz, Kenneth N. (1979), *Theory of International Politics*, New York: McGraw-Hill,
- Ward, Steven. (2017). *In Status and the Challenge of Rising Powers*. Cambridge: Cambridge University Press.

- William C. Wohlforth. (2016). *Realism and Foreign Policy*. I Smith; Steve, Hadfield, Amelia; Dunne, Tim. *Foreign Policy: Theories, Actors, Cases*. 3:e Uppl. Oxford: Oxford University Press.
- Yavuz, M. Hakan, (2020). "Conclusion: Implications of Ottoman Nostalgia for Twenty-first Century Turkey", i *Nostalgia for the Empire: The Politics of Neo-Ottomanism*. DOI: <https://doi.org/10.1093/oso/9780197512289.003.0010>
- Özerdem, Alpsan. and Whiting, Matthew. (2019) *The Routledge handbook of Turkish politics*. Routledge, *Taylor & Francis Group*. [Elektroniskt tillgänglig:
<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=c at02271a&AN=atoz.ebs20267176e&site=eds-live&scope=site>

Elektroniska källor

- Adar, Sinem; Aksoy, H. Ash; Çevik, Salim; Isachenko, Daria; M. Rau; Yaşar, N. Tanriverdi (2021). Visualizing Turkey's Foreign Policy Activism. *CATS Network*, 20 Augusti. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.cats-network.eu/topics/visualizing-turkeys-foreign-policy-activism> [Hämtad 2022-12-26]
- AFP. (2022). Erdogan emerges a key mediator in Ukraine war. *France24*, 22 september. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.france24.com/en/live-news/20220922-erdogan-emerges-a-key-mediator-in-ukraine-war> [Hämtad 2022-12-31]
- Akkoyunlu, Karabekir. (2021). The Five Phases of Turkey's Foreign Policy under the AKP. *Social Research: An International Quarterly*, vol. 88(2), s. 243-270. doi:10.1353/sor.2021.0014.
- Aktürk, Şener. (2015) 'The fourth style of politics: Eurasianism as a pro-Russian rethinking of Turkey's geopolitical identity', *Turkish Studies*, vol. 16(1) s. 54–79, DOI: 10.1080/14683849.2015.1021246
- Alaranta, Toni (2020). Turkey and the post-pandemic world: What kind of revisionism? *Finnish Institute of International Affairs (FIIA) working paper*. ISBN: 978-951-769-653-1
- Alaranta, Toni. (2022) *Turkey's Foreign Policy Narratives. Implications of Global Power Shifts*. 1st ed. 2022. Springer International Publishing (Global Power Shift).
- Altunışık, Meliha Benli (2022) The trajectory of a modified middle power: an attempt to make sense of Turkey's foreign policy in its centennial, *Turkish Studies*, DOI: 10.1080/14683849.2022.2141624
- Alonso-Trabanco, Jose Miguel. (2022). Turkey as an Aspiring Great Power. *Geopolitical Monitor*. July 27. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.geopoliticalmonitor.com/turkey-as-an-aspiring-great-power/> [Hämtad 2022-12-27]
- Anadolu Agency. (2019). Turkey retreats support to end embargo on Cuba. *Hurriyet Daily News*, 19 mars. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.hurriyetcailynews.com/turkey-reitreates-support-to-end-embargo-on-cuba-143534> [Hämtad 2022-12-28]

- Akca, Asya. (2019). Neo-Ottomanism: Turkey's foreign policy approach to Africa. *New Perspectives in Foreign Policy Issue 17. Center for Strategic & international studies*. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.csis.org/neo-ottomanism-turkeys-foreign-policy-approach-africa>
- Aral, Berdal. (2015). 'Law, Ethics, and Justice in the Emerging International Order: A Study of Turkish Diplomacy under the AK Party Government (2002–2014)', *Insight Turkey*, vol. 17(3), s. 165–191. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.insightturkey.com/articles/law-ethics-and-justice-in-the-emerging-international-order-a-study-of-turkish-diplomacy-under-the-ak-party-government-2002-2014>
- Aral, Berdal (2019). The World Is Bigger than Five”: A Salutory Manifesto of Turkey's New International Outlook. *Insight Turkey*, 21(4), s. 71–96. DOI: 10.25253/99.2019214.05
- Aral, Berdal. (2022) Turkey's Voting Preferences in the UN General Assembly During the AK Party Era as a Counterchallenge to Its 'New' Foreign Policy, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, DOI: 10.1080/19448953.2022.2143852
- Aurélien Denizeau. (2021) “Mavi Vatan, the ‘Blue Homeland’: The Origins, Influences and Limits of an Ambitious Doctrine for Turkey”, *Études de l’Ifri*, Ifri.
- Baczynska, Gabriela - Biesemans, Bart. 2019. Germany, Austria say sanctions among options for Turkey's Cyprus drilling. *Reuters*. 15 juli. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.reuters.com/article/us-cyprus-turkey-eu-idUSKCN1UA1E4> [Hämtad 2022-12-23]
- Baczynska, Gabriela. 2019. “EU Threatens Turkey with Sanctions over Cyprus Drilling.” *Reuters*, 11 Juli. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.reuters.com/article/us-cyprus-turkey-eu-idUSKCN1U610J> [Hämtad 2022-12-23]
- Bakir, Ali. (2021). Mapping The Rise of Turkey's Hard Power. *Newlines Institute For Strategy and Policy*, 24 Augusti [Elektroniskt] tillgänglig: <https://newlinesinstitute.org/turkey/mapping-the-rise-of-turkeys-hard-power/> [Hämtad 2022-12-23]
- Bennett, Andrew., & Elman, Colin. (2007). Qualitative methods: The view from the subfields. *Comparative Political Studies*, 40(2), 111-121. DOI: <https://doi.org/10.1177/0010414006296344>
- Bechev, Dimitar. 2022. Turkey Under Erdoğan: How a Country Turned from Democracy and the West. *Yale University Press*, 22 februari. [Elektroniskt] tillgänglig: carnegieeurope.eu/2022/02/22/turkey-under-erdo-howcountry-turned-from-democracy-and-west-pub-86045 [Hämtad 2022-03-08]
- Bekić, Janko. (2021). Revisionism as a characteristic of authoritarian ex-empires: a case study of Turkish neo-Ottomanism (1990-2020). *International Studies*, Libertas International University, vol. 21(1), pages 127-144. DOI: <https://doi.org/10.46672/ms.21.1.6>
- Behraves, Maysam (2018). State revisionism and ontological (in)security in international politics: The complicated case of Iran and its nuclear behavior.

- Journal of International Relations and Development*, vol. 21(4), Pages 836–857. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41268-018-0149-x>
- Bezircan-Taniş, ByBengi. (2022). Routledge Handbook on Middle Eastern Diasporas. In *Routledge Handbook on Middle Eastern Diasporas*. Abdelhady, Dalia - Ramy M. K. Aly. Routledge/Taylor & Francis Group, s. 39-51. DOI: <http://doi.org/10.4324/9780429266102-4>
- Birnbaum, Michael - Murphy, Brian. 2016. Turkey's Erdogan warns Europe that political snubs could set off new migrant crisis. *Washingtonpost*. 25 november. . [Elektroniskt] tillgänglig: https://www.washingtonpost.com/world/turkish-leader-warns-europe-that-political-snubs-could-set-off-new-migrant-crisis/2016/11/25/2add8c34-b30a-11e6-be1c-8cec35b1ad25_story.html [Hämtad 2022-12-28]
- Bennett, A. (2015). Case Study: Methods and Analysis. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, v. 3, s. 208-213, Georgetown University, Washington, DC. [Elektronisk resurs]. 2. ed. Elsevier, Inc. Available at: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=c at07147a&AN=lub.6587634&site=eds-live&scope=site>
- Clara Brandi (2019) Club governance and legitimacy: The perspective of old and rising powers on the G7 and the G20, *South African Journal of International Affairs*, 26:4, 685-702, DOI: 10.1080/10220461.2019.1697354
- Brown, Cameron. (2007). 'Turkey in the Gulf Wars of 1991 and 2003'. *Turkish Studies*, 8:1, 85-119, DOI: 10.1080/14683840601162054
- Buzan, Barry. (2010). China in International Society: Is 'Peaceful Rise' Possible? *The Chinese Journal of International Politics*, vol. 3(1), 5–36. <https://www.jstor.org/stable/48615778>
- Cagaptay, Soner. (2012). Kemalism Is Dead, but Not Atatürk. *The Washington Institute for Near East Policy* 2 Maj. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/kemalism-dead-not-ataturk> [Hämtad 2022-12-25]
- Calabrese, John. (2022). Building in Africa: Turkey's "Third Way" in China's Shadow. *Middle East Insitute*, 21 juni. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.mei.edu/publications/building-africa-turkeys-third-way-chinas-shadow> [Hämtad 2022-12-23]
- Capezza, David. (2009). Turkey's Military Is a Catalyst for Reform: The Military in Politics. *Middle East Quarterly*. Vol 16(3) s. 13-23. <https://www.meforum.org/2160/turkey-military-catalyst-for-reform>
- Çavuşoğlu, Mevlüt. (2017) Inaugural Speech by H.E. Mr. Mevlüt Çavuşoğlu, Minister of Foreign Affairs of Turkey, at the Ninth Ambassadors' Conference, 9 January 2017, Ankara. [Elektroniskt] tillgänglig: [https://www.mfa.gov.tr/inaugural-speech-by-h e -mr -mevl%C3%BCt-%C3%A7avu%C5%9Fo%C4%9Flu-minister-of-foreign-affairs-of-turkey -at-the-ninth-ambassadors -conference -9-january-2017 -ankara.en.mfa](https://www.mfa.gov.tr/inaugural-speech-by-h-e -mr -mevl%C3%BCt-%C3%A7avu%C5%9Fo%C4%9Flu-minister-of-foreign-affairs-of-turkey -at-the-ninth-ambassadors -conference -9-january-2017 -ankara.en.mfa) [Hämtad 2022-12-22]
- Çavuşoğlu, Mevlüt. (2022). Speech by H.E. Mevlüt Çavuşoğlu, Minister of Foreign Affairs of the Republic of Turkey at the Opening Session of the 13th Ambassadors' Conference. Republic of Türkiye Ministry of Foreign Affairs.

- [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.mfa.gov.tr/data/BAKAN/minister-of-foreign-affairs-of-the-republic-of-turkiye-at-the-xiii-ambassadors-conference.pdf> [Hämtad 2022-12-22]
- Chandra, Vikash. (2018). Rising Powers And The Future International Order. *World Affairs: The Journal of International Issues*, vol. 22(1), s. 10–23. <https://www.jstor.org/stable/48520045>
- Charalambides, Yiannos. (2022) A Russian Revisionist Strategy on the Rise? *Strategic Analysis*, vol. 46(2), s. 141-156, DOI: 10.1080/09700161.2022.2076303
- Cook, A. Steven; Sanner, Beth. (2022). Russia Still Has Willing Partners in the Middle East. *Foreign Policy*, 20 juli. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://foreignpolicy.com/2022/07/20/putin-meeting-iran-turkey-russia-middle-east-syria-ukraine/> [Hämtad 2022-12-26]
- Colakoğlu, Selçuk. (2019). The Rise of Eurasianism in Turkish Foreign Policy: Can Turkey Change its pro-Western Orientation? *Middle East Institute*, 16 april. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.mei.edu/publications/rise-eurasianism-turkish-foreign-policy-can-turkey-change-its-pro-western-orientation> [Hämtad 2022-12-28]
- Colibasanu, Antonia. (2021). Blue Homeland: Turkey’s Strategy in the Eastern Mediterranean. *Euractiv*. 3 juli 30 [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.euractiv.com/section/global-europe/opinion/blue-homeland-turkeys-strategy-in-the-eastern-mediterranean/> [Hämtad 2022-12-26]
- Copeland, D. C. (2000). The Constructivist Challenge to Structural Realism: A Review Essay. *Review of Social Theory of International Politics.*, by A. Wendt. *International Security*, vol. 25(2), 187–212. <http://www.jstor.org/stable/2626757>
- Coşkun, Batu; Çinkara, Gökhan. (2022). A Domestic Audience for Turkish Foreign Policy. *The Washington Institute for Near East Policy*. 30 septemeber. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/domestic-audience-turkish-foreign-policy> [Hämtad 2022-12-31]
- Dagens Nyheter. (2021). Studio DN 28 oktober: Varför kraschar Erdoğan sina utrikesrelationer? *Dagens Nyheter*. 28 oktober. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.dn.se/varlden/studio-dn-28-oktober-varfor-kraschar-erdogan-sina-utrikesrelationer/> [Hämtad 2022-03-08]
- Daily Sabah (2019). Turkey is independent in its foreign policy, President Erdoğan says. *Daily Sabah*. December 5. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.dailysabah.com/diplomacy/2019/12/05/turkey-is-independent-in-its-foreign-policy-president-erdogan-says> [Hämtad 2022-12-31]
- Danforth, Nick. (2016). Turkey’s New Maps Are Reclaiming the Ottoman Empire. *Foreign Policy*. 23 Oktober. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://foreignpolicy.com/2016/10/23/turkeys-religious-nationalists-want-ottoman-borders-iraq-erdogan/> [Hämtad 2022-12-31]
- Dar, Younis. (2020). Aspiring vs Expiring Superpower – How Turkey & Russia Are Fighting Each Other For Global Influence? *The EurAsian Times*, 22 oktober. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://eurasianimes.com/aspiring-vs->

- [expiring-superpower-how-turkey-russia-are-fighting-each-other-for-global-influence/](#) [Hämtad 2022-12-26]
- Diakopoulos, Alexandros. (2020). Turkey's disproportionate ambitions. *eKathimerini*, 9 december [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.ekathimerini.com/opinion/260041/turkey-s-disproportionate-ambitions/> [Hämtad 2022-12-26]
- Diakopoulos, Alexandros - Stournaras, Nikos. 2022. Turkey's quest for Strategic Autonomy – Alexandros Diakopoulos and Nikos Stournaras. *Hellenic Foundation for European and Foreign Policy (ELIAMEP)*. Juni 9. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.eliamep.gr/en/publication/%CE%B7-%> [Hämtad 2022-12-18]
- Dihstelhoff, J., Lohse, A. (2020). Political Islam as an Ordering Factor? The Reconfiguration of the Regional Order in the Middle East Since the “Arab Spring”. In: Amour, P. (eds) *The Regional Order in the Gulf Region and the Middle East*. Palgrave Macmillan, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-45465-4_2
- DiCicco, Jonathan; Sanchez, Victor. (2021). Revisionism in International Relations. *Oxford Research Encyclopedia of International Studies*. DOI: <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190846626.013.607>
- Dolatabadi, A. B., & Rezaei, R. (2022). ERDOĞAN'S ENDLESS DREAMS: The Theoretical and Operational Framework of Turkey's New Foreign Policy. *World Affairs*, vol. 185(1), s. 114–146. <https://doi.org/10.1177/00438200211066134>
- Dr. M. Dorsey, James. (2022). Ignoring the Middle East at one's peril: Turkey plays games in NATO. *Modern Diplomacy*. 16 maj. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://moderndiplomacy.eu/2022/05/16/ignoring-the-middle-east-at-ones-peril-turkey-plays-games-in-nato/> [Hämtad 2022-08-14]
- Dursun-Özkanca, Oya. (2022) An examination of the underlying dynamics of Turkey-European Union relations through the lenses of international relations theory, *Turkish Studies*, vol. 23(5), 743-764, DOI: 10.1080/14683849.2022.2060083
- Erdoğan, Recep Tayyip. (2011). Post-Cold War era taps Turkey as the new indispensable nation. *JapenTimes*, 3 januari. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.japantimes.co.jp/opinion/2011/01/03/commentary/world-commentary/post-cold-war-era-taps-turkey-as-the-new-indispensable-nation/> [Hämtad 2022-12-20]
- Erdoğan, Recep Tayyip. (2016). “Turkish President Recep Tayyip Erdoğan, U.N. General Assembly Address,” *C-Span*, 20 September 20. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.c-span.org/video/?415588-5/turkish-president-recep-tayyip-erdogan-un-general-assembly-address&start=65> [Hämtad 2022-12-26]
- Erdoğan, Recep Tayyip. (2017). “We Are Brothers of Africa”. *Presidency of the Republic of Türkiye*. 21 juli. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.tccb.gov.tr/en/news/542/79988/biz-afrikanin-kardesiyiz> [Hämtad 2022-12-31]
- Erdoğan, Recep Tayyip. (2018) ‘How to fix the UN—and why we should’. *Foreign Policy*, 26 septemeber [Elektroniskt] tillgänglig:

- <https://foreignpolicy.com/2018/09/26/how-to-fix-the-u-n-and-why-we-should/>
[Hämtad 2022-12-20]
- Erdoğan, Recep Tayyip. (2021). President Erdoğan: “The centuries-long Western hegemony is over now. A new international system is emerging”. *The Republic of Türkiye Directorate of Communications*. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.iletisim.gov.tr/english/haberler/detay/president-erdogan-the-centuries-long-western-hegemony-is-over-now-a-new-international-system-is-emerging> [Hämtad 2022-12-20]
- Erşen, Emre. (2012). The Shanghai Cooperation Organization: A New Alternative for Turkish Foreign Policy. *Middle East Institute*, 13 Oktober. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.mei.edu/publications/shanghai-cooperation-organization-new-alternative-turkish-foreign-policy> [Hämtad 2022-12-20]
- Freedom House. (2022). *Turkey: Freedom in the World 2022 Country Report*. <https://freedomhouse.org/country/turkey/freedom-world/2022> [Hämtad 2022-11-21]
- Farkas, Evelyn. (2015.) Putin is Testing our Resolve. *Politico Magazine*, 24 november. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.politico.com/magazine/story/2015/11/isil-syria-putin-nato-airspace-213393>. [Hämtad 2022-12-29]
- Gaber, Yevgeniya. 2022. Turkey can become an energy hub—but not by going all-in on Russian gas. *Atlantic Council*. 7 december. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/turkeysource/turkey-can-become-an-energy-hub-but-not-by-going-all-in-on-russian-gas/> [Hämtad 2022-12-26]
- Gingeras, Ryan. (2020). Blue homeland: The heated politics behind Turkey’s new maritime strategy. *War on the Rocks*. 2 Juni. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://warontherocks.com/2020/06/blue-homeland-the-heated-politics-behind-turkeys-new-maritime-strategy/> [Hämtad 2022-12-29]
- Gingeras, Ryan. (2022). WHY ERDOGAN MIGHT CHOOSE WAR WITH GREECE. *War on the rocks*, 5 oktober. [Elektroniskt] tillgänglig: 2023-01-02
- Globalfirepower. (2022) 2022 Turkey Military Strength. *Globalfirepower*, 2 maj. [Elektroniskt] tillgänglig: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.php?country_id=turkey#viewNotes [Hämtad 2023-01-02]
- Gürdal, İlke. (2022) The Impact of AKP’s Foreign Policy on the Capital Accumulation Process in Turkey, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, vol. 24(1), s.158-174, DOI: 10.1080/19448953.2021.1992187
- Güzeldere, Ekrem Eddy. (2021). Turkey’s Soft Power in the Balkans Reaching its Limits. . Hellenic Foundation for European and Foreign Policy (*ELIAMEP*)1 juli. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.eliamep.gr/wp-content/uploads/2021/07/Policy-paper-75-Guzeldere-.pdf> [Hämtad 2022-12-30]
- He, Kai; Feng, Huiyun; Chan, Steve; Hu, Weixing (2021). Rethinking Revisionism in World Politics, *The Chinese Journal of International Politics*, vol. 14(2), s. 159–186, DOI: <https://doi.org/10.1093/cjip/poab004>
- Hickey, Samuel. (2017). Turkey’s New Missiles What the S-400 Means for Ankara and NATO. *Foreign Affairs*, 20 Oktober. [Elektroniskt] tillgänglig:

- <https://www.foreignaffairs.com/articles/turkey/2017-10-20/turkeys-new-missiles> [Hämtad 2022-12-26]
- Hill, Fiona, and Ömer Taşpınar. (2006) "Turkey and Russia: Axis of the Excluded?" *Survival*, vol 48(1), s. 81-92, DOI: 10.1080/00396330600594256
- History (2017). Ottoman Empire. *History*, 3 november. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.history.com/topics/middle-east/ottoman-empire> [Hämtad 2022-12-03]
- Huiyun, Feng. (2009). Is China a Revisionist Power? *The Chinese Journal of International Politics*, vol. 2(3), 313–334. <https://www.jstor.org/stable/48615726>
- ICJ (International Commission of Jurists). (2021). Turkey's withdrawal from Istanbul Convention a setback for women and girls' human rights. *ICJ*, 1 juli. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.icj.org/turkeys-withdrawal-from-istanbul-convention-a-setback-for-women-and-girls-human-rights/> [Hämtad 2022-12-26]
- Ipek, Pinar (2015). Ideas and Change in Foreign Policy Instruments: Soft Power and the Case of the Turkish International Cooperation and Development Agency. *Foreign Policy Analysis*, vol. 11(2), s. 173–193. <http://www.jstor.org/stable/44784462>
- Johnston, Alastair Iain. (2003). Is China a Status quo Power? *International Security*, vol. 27 (4): s. 5–56. <https://muse.jhu.edu/article/43686/summary>
- Kaliber, Alper. (2005) "Securing the Ground Through Securitized 'Foreign' Policy: The Cyprus Case." *Security Dialogue* 36(3), (2005), s. 319–337
- Kamp, Mathias. (2021). Authoritarian Donor States and Their Engagement in Africa. *Konrad-Adenauer-Stiftung*, 5 juli. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.kas.de/en/web/auslandsinformationen/artikel/detail/-/content/das-engagement-autoritaerer-geberstaaten-in-afrika> [Hämtad 2022-12-30]
- Karaoğuz, Hüseyin Emrah; Kutlay, Mustafa. (2022) The ties that don't bind: trading state debates and role of state capacity in Turkish foreign policy, *Southeast European and Black Sea Studies*, DOI: 10.1080/14683857.2022.2109828
- Karabelias, Gerassimos. (2009). The Military Institution, Atatürk's Principles, and Turkey's Sisyphean Quest for Democracy. *Middle Eastern Studies*, vol. 45(1), s. 57–69. <http://www.jstor.org/stable/40262642>
- Khairunisa, Hasna. (2022). Identity and Foreign Policy: Turkey's Support of Azerbaijan in the Nagorno-Karabakh Conflict. *Proceedings of the 1st International Conference on Contemporary Risk Studies*, ICONIC-RS 2022, 31 March-1 April 2022, South Jakarta, DKI Jakarta, Indonesia https://eudl.eu/proceedings/ICONICRS/2022?articles_page=3&metadata=Select&q=turkey
- Kardaş, Şaban. (2020). Understanding Turkey's Coercive Diplomacy. The German Marshall Fund of the United States Augusti 13. <https://www.gmfus.org/news/understanding-turkeys-coercive-diplomacy>
- Kefalogiannis, Manolis. (2021). Turkey's ongoing challenge to the international Treaty of Lausanne. Parliamentary question - E-000030/2021. *European*

- Parliament*. [Elektroniskt] tillgänglig: europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-000030_EN.html [Hämtad 2022-12-31]
- Kili, S. (1980). Kemalism in Contemporary Turkey. *International Political Science Review / Revue Internationale de Science Politique*, 1(3), 381–404. <http://www.jstor.org/stable/1601123>
- Kınıklioğlu, Suat. (2022). Eurasianism in Turkey. *Stiftung Wissenschaft und Politik German Institute for International and Security Affairs: Center for Applied Turkey Studies*. SWP Research Paper 7, Berlin. doi: 10.18449/2022RP07
- Kirişçi, K. (2009). The transformation of Turkish foreign policy: The rise of the trading state. *New Perspectives on Turkey* 40: s. 29–56. doi:10.1017/S0896634600005203
- Koçak, M., & Akgül, M. (2022). Quest for regional power status: Explaining Turkey’s assertive foreign policy. *International Journal*, vol.77(2), s. 292–312. DOI: <https://doi-org.focus.lib.kth.se/10.1177/00207020221130310>
- Koru, Selim. (2022). WHAT RUSSIA’S NEW REALITY MEANS FOR TURKEY. *War On the Rocks*. 25 februari. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://warontherocks.com/2022/02/what-russias-new-reality-means-for-turkey/> [Hämtad 2022-12-31]
- Krickovic, Andrej. (2022) Revisionism revisited: developing a typology for classifying Russia and other revisionist powers. *Int Polit* 59, s. 616–639 <https://doi.org/10.1057/s41311-021-00322-3>
- Kubicek, Paul. (2021) Strictly Pragmatism?: Prospects for a Russian-Turkish Partnership, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, vol. 23:2, s. 233-250, DOI: 10.1080/19448953.2020.1867810
- Kubicek, Paul. (2022) Structural dynamics, pragmatism, and shared grievances: explaining Russian-Turkish relations, *Turkish Studies*, vol. 23(5), s. 784-801, DOI: 10.1080/14683849.2022.2060637
- Kutlay, Mustafa; Öniş, Ziya (2017). “The Dynamics of Emerging Middle-Power Influence in Regional and Global Governance: The Paradoxical Case of Turkey.” *Australian Journal of International Affairs* 71 (2): s. 164–183. doi:10.1080/10357718.2016.1183586.
- Kutlay, Mustafa; Öniş, Ziya (2021a). Understanding oscillations in Turkish foreign policy: pathways to unusual middle power activism, *Third World Quarterly*, 42:12, 3051-3069, DOI: 10.1080/01436597.2021.1985449
- Kutlay, Mustafa; Ziya Öniş. (2021a). “Turkish Foreign Policy in a Post-Western Order: strategic Autonomy or New Forms of Dependence?” *International Affairs* 97 (4): s. 1085–1104. doi: <https://doi.org/10.1093/ia/iab094>
- Kutlay, Mustafa; Öniş, Ziya. (2021b) Understanding oscillations in Turkish foreign policy: pathways to unusual middle power activism, *Third World Quarterly*, 42:12, 3051-3069, DOI: 10.1080/01436597.2021.1985449
- Lenore, Martin. (2022) Constructing a realistic explanation of Turkish – US relations, *Turkish Studies*, vol. 23(5), 765-783, DOI: 10.1080/14683849.2022.2077102
- Lijphart, A. (1971). Comparative Politics and the Comparative Method. *The American Political Science Review*, vol. 65(3), s. 682–693. <https://doi.org/10.2307/1955513>

- Lindgaard, Jakob. (2017). Turkey's Rapprochement with Iran – Challenges and Opportunities for Europe. *DIIS Policy Brief*. 5 December.
- Lindgaard, Jakob. (2018). Turkey's security pivot Towards Russia runs deeper than we think – but reflects a new approach to Turkey's security manoeuvring. *DIIS Long Read*. 16 Oktober.
- Lindgaard, Jakob. (2019). Five Phases of AKP Identity Politics and how it affects Turkey-EU Relations. *FEUTURE Online Paper No. 31* [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.tepsa.eu/feuture-online-paper-no-31-five-phases-of-akp-identity-politics-and-how-it-affects-turkey-eu-relations> [Hämtad 2022-12-15]
- Lukin, Aleksander. 2014. Chauvinism or Chaos? Russia in Global Affairs. 7 juni. [Elektroniskt] tillgänglig: <http://eng.globalaffairs.ru/number/Chauvinism-or-Chaos-16709>. [Hämtad 2022-12-30]
- Mandıracı, Berkay. (2020). Sharing the Burden: Revisiting the EU-Turkey Migration Deal. *International Crisis Group*, 13 Mars. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/western-europemediterranean/turkey/sharing-burden-revisiting-eu-turkey-migration-deal> [Hämtad 2022-12-15]
- Mandıracı, Berkay; de Carbonnel, Alissa; Wahid Hanna, Michael. (2022). Why Türkiye's Hindrance of NATO's Nordic Expansion Will Likely Drag On. *International Crisis Group*, 24 juni. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/western-europemediterranean/t%C3%BCrkiye/why-turkiyes-hindrance-natos-nordic-expansion-will-likely-drag> [Hämtad 2022-01-03]
- Mazarr, J, Michael; Priebe, Miranda; Radin, Andrew; Stuth Cevallos, Astrid. (2016). Understanding the Current International Order. Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2016. https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1598.html.
- McFaul, Michael. (2020). Putin, Putinism, and the Domestic Determinants of Russian Foreign Policy. *International Security*, vol. 45(2), s. 95–139. DOI: https://doi.org/10.1162/isec_a_00390
- Mehmetcik, Hakan; Çelik, Arda Can. (2022) The Militarization of Turkish Foreign Policy, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, vol. 24(1), s. 24-41, DOI: 10.1080/19448953.2021.1992190
- MFA. (u.å). TÜRKİYE'S ENTERPRISING AND HUMANITARIAN FOREIGN POLICY. *Republic of Türkiye Ministry of Foreign Affairs*. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.mfa.gov.tr/synopsis-of-the-turkish-foreign-policy.en.mfa> [Hämtad 2022-12-20]
- Moudouros, Nikos. (2021). "Blue Homeland" and Cyprus: The "Survival of the State" Coalition and Turkey's Changing Geopolitical Doctrine in the Eastern Mediterranean. *Vestnik RUDN. International Relations*, 21(3), 459—471. <https://doi.org/10.22363/2313-0660-2021-21-3-459-471>
- Murinson, Alexander. (2006) 'The Strategic Depth Doctrine of Turkish Foreign Policy', *Middle Eastern Studies*, vol. 42 (6), s. 945-964. <http://www.jstor.org/stable/4284512>

- Nationalencyklopedin*. Osmanska riket. (u.å). [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/osmanska-riket> [Hämtad 2022-11-20]
- Nationalencyklopedin*. Turkiet. (u.å) [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/turkiet> [Hämtad 2022-11-20]
- Nationalencyklopedin*. Fait accompli. (u.å) [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/fait-accompl> [Hämtad 2022-11-26]
- Oğuzlu, Tarık; Parlar Dal, Emel (2013) Decoding Turkey's Rise: An Introduction, *Turkish Studies*, 14(4), s. 617-636, DOI: 10.1080/14683849.2013.861112
- Oya Dursun-Özkanca. (2022). An examination of the underlying dynamics of Turkey-European Union relations through the lenses of international relations theory, *Turkish Studies*, vol. 23(5), s. 743-764, DOI: 10.1080/14683849.2022.2060083
- Parlar Dal, Emel; Samiratou, Dipama. (2022) Rising powers' quest for increased legitimacy through IOs in an era of loose multilateralism, *Contemporary Politics*, vol 28(5), s. 558-586, DOI: 10.1080/13569775.2021.2023269
- Pashakhanlou, A. (2014) 'Waltz, Mearsheimer and the post-Cold War world: The rise of America and the fall of structural realism'. *Int Polit* 51, s. 295–315. DOI: <https://doi.org/10.1057/ip.2014.16>
- Powell, Robert. (1991). Absolute and Relative Gains in International Relations Theory. *The American Political Science Review*, 85(4), s. 1303–1320. DOI: <https://doi.org/10.2307/1963947>
- Pisciotta, Barbara. (2020). Russian revisionism in the Putin era: An overview of post-communist military interventions in Georgia, Ukraine, and Syria. *Italian Political Science Review/Rivista Italiana Di Scienza Politica*, vol. 50(1), 87-106. DOI: doi:10.1017/ipo.2019.18
- Reus-Smit, Christian, (2020). 'Theory is your friend', *International Relations: A Very Short Introduction*, Very Short Introductions (Oxford, 2020; online edn, Oxford Academic, 23 Apr), DOI: <https://doi.org.ludwig.lub.lu.se/10.1093/actrade/9780198850212.003.0003>
- Ripsman, Norrin M., Jeffrey W. Taliaferro; Steven E. Lobell, (2016). 'The Neoclassical Realist Research Paradigm and Its Independent Variable', *Neoclassical Realist Theory of International Politics* (New York, 2016; online edn, Oxford Academic, 19 May), DOI: <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199899234.003.0003>
- Robinson, Kali. (2022). Turkey's Growing Foreign Policy Ambitions. Council on *Foreign Relations*. 29 juni. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.cfr.org/backgrounder/turkeys-growing-foreign-policyambitions> [Hämtad 2022-12-22]
- Rozanskij, Vladimir. (2021) Erdogan's new Ottoman empire advances in the Caucasus and Central Asia. *AsiaNews*, juli 3 [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.asianews.it/news-en/Erdogan's-new-Ottoman-empire-advances-in-the-Caucasus-and-Central-Asia-53560.html> : [Hämtad 2023-01-02]

- Rubin, Michael. 2022. Turkey Wants A Bribe For Allowing Sweden And Finland To Join NATO. 1945. 17 maj. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.19fortyfive.com/2022/05/turkey-wants-a-bribe-for-allowing-sweden-and-finland-to-join-nato/> [Hämtad 2022-08-18]
- Şahin, Devrim. (2022). Turkey's Foreign Policy in Post-Soviet Eurasia. *MIDDLE EAST POLICY*. 29, s. 67–84. DOI: <https://doi.org/10.1111/mepo.12631>
- SAOB. 1837-. *Svenska akademins ordbok*.
- Schweller, Randall. (2015). Rising Powers and Revisionism in Emerging International Orders. *Russia Global Affairs*, 7 oktober. [Elektroniskt] tillgänglig: <http://eng.globalaffairs.ru/valday/Rising-Powers-and-Revisionism-in-Emerging-International-Orders-17730>.
- Sıradağ, Abdurrahim. (2022). The Rise of Turkey's Soft Power in Africa: Reasons, Dynamics, and Constraints. *INTERNATIONAL JOURNAL OF POLITICAL STUDIES*, vol. 8 (2), s. 1-14 DOI: <https://doi.org/10.25272/1icps.1117810>
- Soylu, Ragıp. (2022). Turkey's Erdogan heads to Ukraine with a message of neutrality and influence. *Middle East Eye*, 17 augusti [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.middleeasteye.net/news/turkey-ukraine-erdogan-visit-message-neutrality-influence> [Hämtad 2022-12-31]
- Stergiou, Andreas; Kollias, Christos (2022) The Political Economy of Turkish Foreign Policy, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, vol. 24(1). S. 42-59, DOI: 10.1080/19448953.2021.1992194
- Sucu, Ali Emre; Safranchuk, Ivan; Nesmashnyi; Alexander; Iskandarov , Qosimsho (2021) Transformation of Middle Powers with the Decline of World Hegemony: The Case of Turkey, *Strategic Analysis*, 45:4, 307-320, DOI: 10.1080/09700161.2021.1950409
- Svenska FN-förbundet. (2022). Cypern. *Globalis*, 14 oktober. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.globalis.se/Konflikter/Europa/cypern>
- Szymanski, Adam. (2009). Turkish foreign policy in 2007-2009: continuity or change. *Polish Quarterly of International Affairs*, vol. 18(2), s. 10-43
- Taş, H. (2020). The formulation and implementation of populist foreign policy: Turkey in the Eastern Mediterranean. *Mediterranean Politics*, s. 1—26. DOI: <https://doi.org/10.1080/13629395.2020.1833160>
- Taş, Hakkı.(2022) “Erdogan and the Muslim Brotherhood: An Outside-In Approach to Turkish Foreign Policy in the Middle East.” *Turkish Studies*, vol. 23(5) doi:10.1080/14683849.2022.2085096.
- The Conversation. (2018) Erdogan seeks to expand Turkey's influence in the Middle East through diplomacy – and force. *The Conversation*, 17 april [Elektroniskt] tillgänglig: <https://theconversation.com/erdogan-seeks-to-expand-turkeys-influence-in-the-middle-east-through-diplomacy-and-force-93757> [Hämtad 2023-01-02]
- The Economist. (2020). Turkey's strongman, Recep Tayyip Erdogan, takes to the world stage. *The Economist*, 8 september. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.economist.com/europe/2020/09/08/turkeys-strongman-recep-tayyip-erdogan-takes-to-the-world-stage> [Hämtad 2022-12-21]
- The Economist. (2022). Turkey is the arms industry's new upstart. *The Economist*. 12 Februari. [Elektroniskt] tillgänglig:

- <https://www.economist.com/europe/2022/02/12/turkey-is-the-arms-industrys-new-upstart> [Hämtad 2022-12-20]
- Tih, Felix. (2017). Erdogan: 'We know very well who exploited Africa'. *Anadolu Agency*, 25 januari. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.aa.com.tr/en/africa/erdogan-we-know-very-well-who-exploited-africa/734731> [Hämtad 2022-12-29]
- Todeschini, Vito. (2019). Turkey's Operation "Peace Spring" and International Law. *OpinioJuris*. Oktober 10. [Elektroniskt] tillgänglig: <http://opiniojuris.org/2019/10/21/turkeys-operation-peace-spring-and-international-law/> [Hämtad 2022-12-22]
- Torbakov, Igor. (2017). "Neo-Ottomanism versus Neo-Eurasianism? Nationalism and Symbolic Geography in Postimperial Turkey and Russia", *Mediterranean Quarterly*. vol. 28 (2): s. 125–145. DOI: <https://doi.org/10.1215/10474552-4164303>
- Torbakov, Igor. (2018). Historical Revisionism in Russia and Turkey. *Utrikesmagasinet*, 22 mars. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.ui.se/utrikesmagasinet/analyser/2018/mars/historical-revisionism-in-russia-and-turkey/> [Hämtad 2022-12-21]
- Toygür, Ilke; Tekin, Funda; Soler i Lecha, Eduard; Danforth, Nicholas (2022). Bryssel: Europaparlamentet: *Policy Department for External Relations*. DOI: 10.2861/03915
- Turhan, Y. (2021). Turkey's Foreign Policy to Africa: The Role of Leaders' Identity in Shaping Policy. *Journal of Asian and African Studies*, vol. 56(6), s. 1329–1344. <https://doi.org/10.1177/0021909620966773>
- Turak, Natasha. (2022). 'The stakes here are now massive': Turkey is threatening to block NATO membership for Sweden and Finland. *CNBC*, 17 maj. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.cnb.com/2022/05/17/will-turkey-block-nato-membership-for-sweden-and-finland.html> [Hämtad 2022-12-30]
- Tziarras, Zenonas (2022). *A Neoclassical Realist Framework*. In: Turkish Foreign Policy. SpringerBriefs in International Relations. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-90746-4_2
- Tziarras, Zenonas - Harchaoui, Jalel. (2021). What Erdogan Really Wants in the Eastern Mediterranean. *Foregin Policy* Januari 19. [Elektroniskt] tillgänglig <https://foreignpolicy.com/2021/01/19/turkey-greece-what-erdogan-wants-eastern-mediterranean-sovereignty-natural-gas/> [Hämtad 2022-12-37]
- Wendt, Alexander. (1992). "Anarchy is what states make of it: the social construction of power politics," *International Organization*, Cambridge University Press, vol. 46(2), s. 391-425, DOI: <http://www.jstor.org/stable/2706858>
- Wright, Thomas (2018). "The Return to Great-Power Rivalry Was Inevitable". *The Atlantic*. 12 september. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.theatlantic.com/international/archive/2018/09/liberal-international-order-free-world-trump-authoritarianism/569881/> [Hämtad 2022-12-03]

- Yavuz, M. Hakan. (2022) The motives behind the AKP's foreign policy: neo-Ottomanism and strategic autonomy, *Turkish Studies*, vol. 23(5), s. 659-680, DOI: 10.1080/14683849.2022.2100700
- Yazici, Ezgi; Unlu, Doga; Gok, Kursat: Turkey Aims to Play Stabilizing Role in Afghanistan after NATO Withdrawal. *Institute for the Study of War*, 3 september. [Elektroniskt] tillgänglig: https://www.understandingwar.org/sites/default/files/Turkey%20Seeks%20Stabilizing%20Role%20in%20Afghanistan_0.pdf [Hämtad 2022-12-21]
- Yackley, Ayla Jean. (2020). "How Turkey militarized its foreign policy," *Politico*, Oktober 15. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.politico.eu/article/how-turkey-militarized-foreign-policy-azerbaijan-diplomacy/> [Hämtad 2022-12-22]
- Yilmaz, Ihsan. (2021). Erdogan's Political Journey: From Victimised Muslim Democrat to Authoritarian, Islamist Populist. *ECPS Leader Profiles. European Center for Populism Studies (ECPS)*. February 14, 2021. <https://doi.org/10.55271/lp0007>
- Zanotti, Jim; Thomas, Clayton. (2022). Turkey: Background and U.S. Relations. *Congressional Research Service*, 22 december. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://crsreports.congress.gov/R41368> [Hämtad 2022-12-13]
- Ömür Atmaca, Ayşe; Torun, Zerrin (2022) Geopolitical Visions in Turkish Foreign Policy, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, 24:1, 114-137, DOI: 10.1080/19448953.2021.1992189
- Önen, G. Hakki. (2020). Atatürk and military culture: What Atatürk says about war, soldiering and civil-military relations? *Journal of Public Affairs*, vol. 22(3), <https://doi.org/10.1002/pa.2491>
- Öner, Imdat. (2022). Turkey's Ambitious Overture to Latin America. *Institute for Diplomacy and Economy*, 30 april. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.institute.org/opinion/turkeys-ambitious-overture-to-latin-america> [Hämtad 2022-12-27]
- Özcan, Gencer. (2012). Policy of Zero Problems with the Neighbours. *IEMed Mediterranean Yearbook 2012*. [Elektroniskt] tillgänglig: <https://www.iemed.org/publication/policy-of-zero-problems-with-the-neighbours/> [Hämtad: 2022-12-15]
- Öztürk. Ahmet Erdi. (2021). Turkey's Post-2016 Foreign Policy Drivers: Militarisation, Islam, Civilisation and Power. *ELIAMEP*, Policy Paper # 58/2021
- Özgöker, Uğur. (2013). Analysis of the "new" Turkish foreign policy. Istanbul: Gündogan Yayinlari.